

Amerikada Avrupa demok-
rasilerine yardım etmek
cereyanı gün geçtikçe artıyor

AKŞAM

B. Hitlerin Nürenberg kon-
gresinde irad edeceği nutka
çok ehemmiyet veriliyor

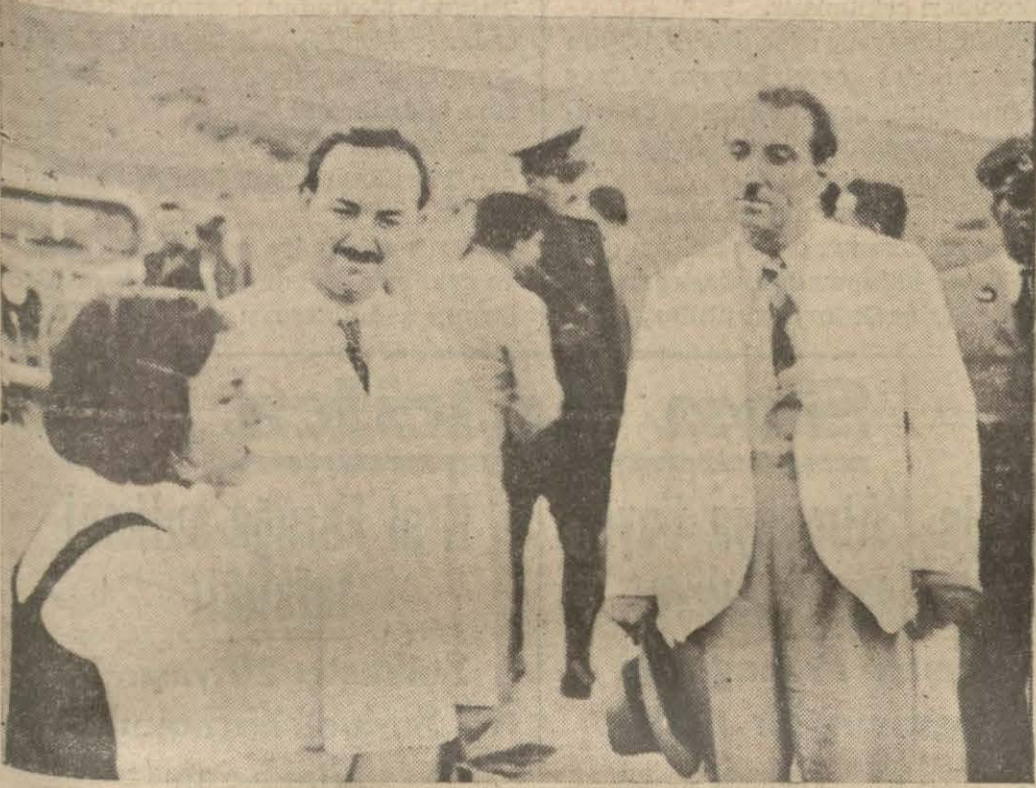
Sene 20 — No. 7144 — Fiati her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 5 Eylül 1938

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Atatürk, Hataya refah ve saadet temenni buyurdular Bütün kalbler Hataya istiklâlini temin eden Atatürke karşı minnetle çarpıyor

Büyük Önder, Ekselâns Tayfur Sökmenin telgrafına verdikleri
cevapta kendisini tebrik ederek Hatayın inkişafını daima alâka
ve muhabbetle takib edeceklerini bildirdiler

Hatay Devlet resi B. Tayfur Sökmen, B. Cevad Açıklı ile beraber

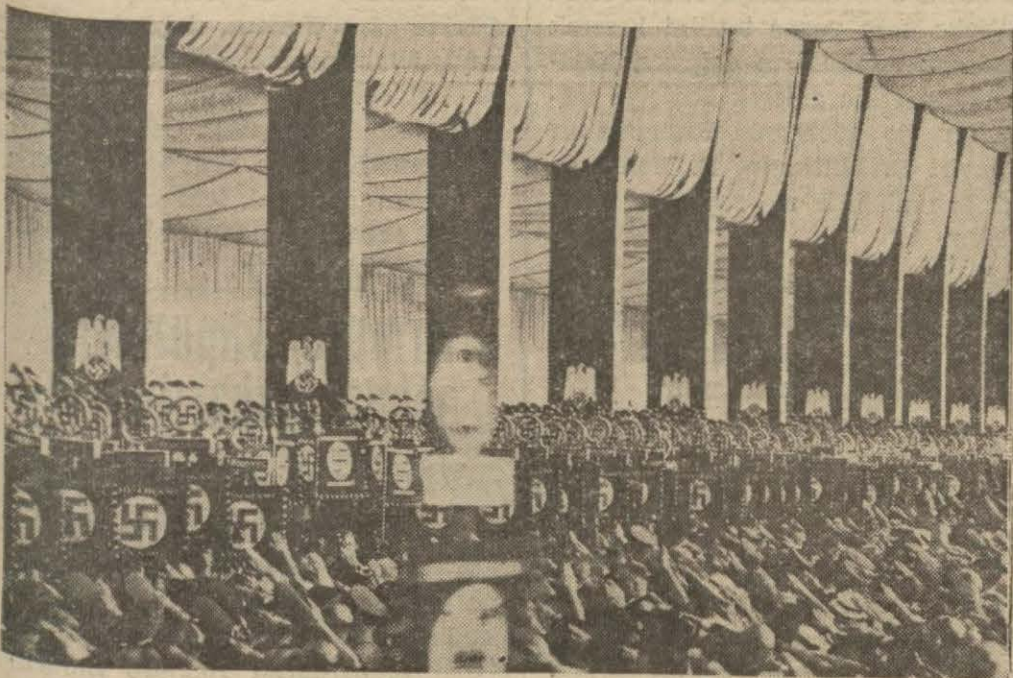
Antakya 3 (A.A.) — Anadolu ajan-
sının hususi muhabiri bildiriyor:
Dün bütün gün ve gece Hatay, millî
bayramını kutladı. Bütün kalbler Ha-
taya istiklâlini temin eden Büyük

Şefe karşı sonsuz minnet ve şükran-
la çarptı. Hatay çocuklarının bu hey-
temiz sevinç heyecanlarını, bu hey-
cana hiç şüphesiz uzaktan bütün
(Devamı 4 üncü sahifede)

Nürenberg kongresi bugün içtima ediyor

B. Hitlerin irad edeceği nutka
büyük ehemmiyet veriliyor

Almanya muhtariyet talebinde ısrar ediyor
Südet işi vahametini muhafaza ediyor

Geçen sene Nürenbergde toplanan Nazi kongresinden bir manzara

Berlin 5 — Nürenberg'de onuncu
Nazi kongresi bugün merasimle açıl-
acaktır. B. Hitler yarınki salı günü
kongrede söz alacak, fakat asıl mü-
him nutkunu 12 Eylülde kongre ka-
panacağı zaman irad edecektir.

Nazi mahafilinde bu nutka büyük
ehemmiyet verilmektedir. Çünkü Sü-
det meselesi 21 mayısta olduğu gibi,
bugün de aynı vahameti muhafaza
ediyor. Alman siyasi mahafil, Südet-
lere muhtariyet verilmesi talebinde ısr-

rar etmekte ve Almanyanın bu nokta-
da en ufak bir müsaadekarlıkta bu-
lunmayacağını zannetmektedir.

Politikacılar diyorlar ki:
(Devamı 6 ncı sahifede)

Pazartesi konuşmaları Klasik nasıl doğar?

Yazan: Hasan - Ali YÜCEL
Altıncı sahifemizde

Atatürkle Hatay Devlet Reisi arasın- da telgraflar teati edildi

Ekselâns Tayfur Sökmen
Fransa, Suriye ve Lübnan
Reisicümhurlarına da
telgraflar çekti

Ankara 4 (A.A.) — Reisicüm-
hur Atatürk, Hatay devlet reisi
Tayfur Sökmenin telgrafına aşağı-
daki cevabı vermişlerdir:

(Devamı 4 üncü sahifede)

Dikkatler: Her çeşmeye su

Arada sırada mektuplar alıyoruz:
«Filanca semtte su sıkıntısı hisse-
diliyor. Bir çeşme vardı, kapatıldı.»
Ve ihyası için türlü türlü esbabı mu-
cibe serdolinuyor: O civarın halkı
fakirmiş, ilh...

Bu iddiaları isbata bile hacet yok:
Muhtaç olmıyan vatandaş, tenekesi-
ni sokaktan doldurur mu?... İmkân
olsa, evine, hattâ yatak odasının tâ
yanbaşındaki banyo dairesine gürlü
gürlü su almaz mı?

İstanbulun hattâ en nefis sanat
kaymeti olan, hattâ göze en şirin gö-
rünen birçok çeşmelerinden su ak-
mıyor. Eslâf yadigârı her su başının
ihyası memleketi ayrı bir güzellik
ve ayrı bir hayat verecektir. Bu da,
tertibe konulması icab eden işlerimiz
arasındadır.

MEŞ'UM KADIN

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

Zevkle okuyacağınız bu
roman yakında başlıyor

İstanbul Muharebeleri

Dünyanın belki de en mühim
kara ve deniz muharebeleri bu ya-
şadığımız şehirde cereyan etmiş-
tir.

Yürük Çelebi

Bu muharebelerin nerelerde ve
nasıl cereyan ettiğini her biri bir
nüshada başlayıp biten yazılarla
pek yakında gazetemizde anlata-
caktır.

Hayal değil tedkik mahsulü
olan bu seriyi takip edenler, İs-
tambul artık bambaşka bir na-
zarla, bin bir hatıra ile, dimağla-
rında canlandırıcaklardır. Göz-
lerini çevirdikleri her noktada bir
tarihi macera göreceklerrdir.

Mısır Kralı Faruk'a tabanca ile ateş edildi

Suikasdı yapanın yanında bulunan bir adam silâhın
endaht istikametini tebdile muvaffak oldu

Tabancadan çıkan mermi yüzme yarışlarını takib eden
iki seyircinin bacaklarını yaraladı, krala birşey olmadı

İskenderiye 4 (A.A.) — Röyter
ajansı muhabirinden:

Kral Faruk, Mısır yüzme şampi-
yonluğu mükâfatını vermiş olduğu
Sporting klübün yüzme havuzunu
terketmekte olduğu sırada kendisi-
ne bir el ateş edilmiştir. Kral, sağ
ve salımdır. Müşarünileyh, büyük
bir soğukkanlılık göstermek suretile
saraya avdet etmiştir.

Bu suikasd hakkında alınan yegâ-
ne malûmat, hükûmdarın güzergâ-
hında, Suriyeli olduğu zannedilen bir
şahsın birdenbire Krala karşı revol-
verini doğrultmuş olduğudur. Sul-
kasdı yapan şahsın yanında bulunan
bir adam, silâhın endahst istikametini
tebdil etmeğe muvaffak olmuş ve si-
lâhtan çıkan mermi iki seyirciyi ba-
caklarından yaralamıştır.

Mısır Kralı Faruk

Fransa ile Amerikanın teşriki mesaisi lâzımmış

B. Bonnet

B. Bullit

(Yazısı 4 üncü sahifede)

Hariciye ve Adliye Vekillerimiz

B. Rüştü Aras İzmir'e, B.
Şükrü Saraçoğlu Ankara'ya
gittiler

Dün sabah Ankaradan şehrimize ge-
len Hariciye Vekili B. Tefvik Rüştü
Aras saat 11 de İzmir vapur ile İzmir'e
hareket etmiş, Galata rıhtımında uğur-
lanmıştır.

B. Tefvik Rüştü Aras İzmir fuarını
gezecek, birkaç gün sonra tekrar şeh-
rimize dönerek kısa bir müddet istira-
hatı müteakip Cenevreye hareket ede-
cektir.

Bir müddettenberi şehrimizde bulu-
nan Adliye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu
dün aksamki ekspresle Ankara'ya git-
miş, istasyonda teşyi edilmiştir.

— Kes kes all.. Çeyreğe bir tanel..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

B. Benes B. Hitlerle müzakereye girecek

Lord Runciman ile Henlein bu müzakerelerde irtibat vazifesini göreceklerdir

Prag 4 — Naroduy List gazetesine göre Südet meselesinin halli müzakereleri bundan sonra hakikatte B. Hitler ile B. Benes arasında cereyan edecek ve Lord Runciman ile B. Henlein irtibatı temin edecektir. Lord Runciman, bu hafta B. Henleinle Berchtesgaden giderek B. Hitler ile görüşmüş, tavsiye ettiği İngiliz müdahalesinin ve Südet meselesinin hakiki mahiyetini ortaya koymuştur.

B. Benesin halka müracaat edeceği hakkındaki haberler, vaziyetin esaslı bir tedbire istinad etmiyor. Vakiâ Londrada böyle bir fikir ortaya atılmış ise de Prag mahallî müzakerenin girmiş olduğu nazik safhadan dolayı bunu muvafık görmemiştir. B. Benesin halka müracaatı ancak şu şartlar altında yapılır:

1 — Müzakere kesilerek vatanın tehlikede bulunduğunu ilân etmek, 2 — Katlanılan ağır fedakârlıkları millete izah etmek icap ettiği zaman böyle bir müracaat yapılabilir.

Ufak tefek hadiselerin idame ettiği asabiyete rağmen bugün Südetlerle müzakereye başlamak üzere sağlam bir esas bulmağa çalışılıyor.

Viyana radyosunun Çek lisanile neşriyatı

Prag 4 (A.A.) — Viyananın Alman radyosu dün akşam ilk defa olarak Çek lisanında neşriyatı yapmıştır. Spiker, şivesinden sarahaten Alman olduğu anlaşılan bir kadındı. Millî bir Çek vecizesi olan «Hakikat galebe ça-

lacaktır» sözünü nutkuna mevzu olarak intihap eden spiker, Çekoslovakya'ya açıkça hücum etmemekle beraber, bu vecizeden şayanı istihza neticeler çıkarmağa gayret etmiştir.

Lindbergin B. Benesi ziyaretine ehemmiyet veriliyor

Londra 4 (A.A.) — Sunday Dispatch gazetesi, Lindberg'in dün Benes'i ziyaretine Vasatî Avrupadaki vaziyet arasında bir yakınlık görmektedir. Bu gazete, Moskovadan gelen ve yarın Londra'ya gitmeden evvel Paris'e uğrayacak olan Lindberg'in Prag'da Çek Harbiye Nazirle, Erkânharbiye reisile görüştüğü de kaydetmekte ve Benesin Lindberg yanından çıkar çıkmaz, lord Runciman'ı davet ederek kendisile kırk dakika kadar görüştüğü ilâve eylemektedir.

Henlein alkışlar arasında evine döndü

Prag 4 (A.A.) — Henlein dün akşam halkın alkışları arasında Asch şehrine gelmiştir. Hudutta Henlein Südet mintakası şefi ve partinin mahallî şefleri tarafından karşılanmış. Mumaileyhin bindiği otomobil şehre girdiği zaman kadınlar ve genç kızlar yolun üstüne çiçekler atmışlardır. Otomobil güçlükle halkın arasından geçerek Südet şefinin evinin önüne gelmiştir. Henlein taraftarlarının ısrarlı alkışları karşısında balkonda görünmek mecburiyetinde kalmıştır.

Halk bankası bugün açılıyor

Başvekilin bugün bir nutuk söylemesi muhtemeldir

Ankara 5 (Telefonla) — Halk Bankası bugün Başvekil B. Celâl Bayar tarafından merasimle açılacaktır. B. Celâl Bayarın, bankanın ve Halk sandığının faydaları hakkında bir nutuk irad etmesi muhtemeldir. Evvelce bildirdiğim gibi Ankara Halk sandığı da gene bugün Halk bankası ile birlikte açılacaktır. Ankaradan sonra İstanbul'da da bir Halk sandığı açılacaktır.

Sivas kongresinin 19 uncu yıldönümü

Sivas 4 (Akşam) — Atatürk'ün Sivas kongresini açığının on dokuzuncu yıldönümü olan bugün, coşkun tezahüratla kutlanmıştır. Halk gündüz ve gece şenlikler yapmış, o büyük günü bir daha yaşamıştır.

Kongrenin toplandığı tarih salon gezilmiştir. Büyük Öndere minnet ve şükran telgrafları keşide edilmiştir.

Suriye Başvekiline suikast tasavvuru

Yakalanan dört kişi cürümlerini itiraf ettiler

Şamda çıkan Elinsâ gazetesinin yazdığına göre Başvekil B. Cemil Mardam ve Meclis reisi Faris Huriye suikast yapmak isteyen bir komite keşfedilmiştir.

Suriye vatanperverlerinden Nezihi Müeyyet beyin riyaset ettiği iddia edilen bu komite âzasından Halit Fiyomi, Hüseyin Baytar, Zeki Mansur, Nedim Şehap namlarında dört genç tevkif edilmiştir. Bu gençler kendilerine atfedilen cürmü itiraf etmişler, Cemil Mardamla Faris Huriyeyi öldürmek istediklerini söylemişlerdir. Bunlardan Nedim Şehap ve Zeki Mansur geçenlerde Cemil Mardamın otomobili atılan bombayı da kendilerinin atmış olduğunu söylemişlerdir. Nezihi Müeyyet tagayyüp etmiştir. Suikast teşebbüsü ile alakadar daha bazı kimselerin tevkif edileceğinden bahsedilmektedir.

Filistinde vaziyet vahimleşti

Asilerle Hükümet kuvvetleri arasında çarpışmalar oldu, 18 ölü var

Kudüs 4 (A.A.) — Filistinde vaziyet, bu sabah vahamet peyda etmiştir. Asilerle hükümet kuvvetleri arasında vukua gelen bir çarpışmada on dört Arap, münferid tecavüzler sırasında üçü Arap ve biri Yahudi olmak üzere dört kişi ölmüş ve biri Hayfada bir Yahudi gümrük memuru olmak üzere iki kişi de ağır surette yaralanmıştır. Bir çok Yahudi dükkânlarında yangın çıkarılmıştır. Lide ile Hayfa arasında bir marşandiz treni de devrilmiştir.

Macaristanda mecburî askerlik

Başvekil, mecburî askerlik hizmetinin tesis edileceğini söyledi

Budapeşte 4 (A.A.) — Taşrada bir nutuk söylemiş olan B. İmredi, son bahardan itibaren mecburî askerlik hizmetini tesis edeceğini beyan etmiştir. Millî spor cemiyetleri, mecburî askerî hazırlık cemiyetleri haline gelecektir. Askerî hizmeti ifa etmiş olan askerler, endahat cemiyetleri halinde gruplar vücuda getireceklerdir.

B. İmredi, İtalya ve Almanya ile olan münasebetlerin takviye edilmiş olduğuna işaret etmiştir. Mumaileyh, Macaristanın Küçük İtilâf ile münasebetlerini normalleştirmek hususundaki azmini tekrar etmiştir.

Ramide esrarengiz bir cinayet meydana çıkarıldı

Refahiyeli Mevlûdü öldürerek kuyuya atanlar araştırılıyor

Zabita; dün esrarlı bir cinayet tahkikatına el koymuş bulunmaktadır.

Ramide Rusçuk caddesinde 34 numaralı evin, büyük bir bahçesi vardır. Bu bahçede de yirmi iki metre derinliğinde bir kuyu mevcuttur. Dün akşam üzeri, bu kuyudan müthiş bir taaffün intişar etmekte olduğunu duyan ev halkı, derhal mahallî zabitasına haber vermişler, Jandarma aynı zamanda da müddeiumumlîği haberdar eylemiştir. Kuyu pek derin olduğundan hususî tertibatla aşağıya adam indirilmiş ve bu adam, bir cesedle karşılaşmış olduğu cihetle, cesed bağlanarak yukarı çekilmiştir.

Cesedi muayene eden doktor, bunun uzun müddet evvel kuyuya atılmış bulunduğunu beyan etmiş ve üzerinde otopsi yapılmak üzere Morga nakline lüzum göstermiştir.

Cesedin hüviyetinin tahkikine girilmiş, bu adamın, o evle alakası olan bir kimse bulunmadığı, haricden buraya getirilerek kuyuya atılmış oldu-

ğu tesbit edilmiştir. Cesedin tanınmaz bir hale gelmiş bulunmasına rağmen, civar, küçük bir mahalle olması dolayısıyla hâdiseler derhal şayî olunca; bu adamın bir müddet evvel, Ramide Topçularda oturan ve bir aralık kaybolmuş Refahiyeli Mevlûd olduğu taayyün etmiştir. Refahiyeli Mevlûdun uzak yakın bir kimsesi bulunup bulunmadığı araştırılmışsa da, bulunamamış, yalnız karısı Şükriyenin, bundan bir müddet evvel, Sabanca köylerinden birine gittiği tesbit edilmiştir.

Hâdiseler tahkikatının adli safhasına el koyan müddeiumumlî muavini B. Turgud, Mevlûdun karısının Sapanca'dan şehrimize getirilmesine lüzum görmüş ve keyfiyet Sapanca zabitasına bildirilmiştir.

Esrarengiz bir cinayete kurban giden Mevlûdun cesedi Morga kaldırılmıştır.

Karısı şehrimize getirilerek sorguya çekilince facianın karanlık safhalarının aydınlanması muhtemeldir.

Son dakika

Göbels "Almanya boyun eğmeyecek,, diyor

Alman Propaganda Nazirinin bir nutku

Ştuttgart 5 — Almanya propagandası nazırı B. Göbels, ecnebi memleketlerde yaşayan Almanlar kongresinde irad ettiği bir nutukta demiştir ki:

«Düşmanlarımızı tanıyoruz. Düşmanlarımız da bizi en nihayet tanıyacakları ümid ediyoruz. Biz, bizden evvel Almanyayı idare edenler gibi değiliz. Londrada ve diğer yerlerde Almanyayı ne yapmak istediklerini biliyoruz. Fakat dünya bilmelidir ki Almanya boyun eğmeyecektir.»

Lord Halifaks Londraya döndü

Südetler sekiz taleplerinde ısrar ediyorlar

Londra 5 — Hariciye Nazırı Lord Halifaks dün pazar tatilini keserek Londraya dönmüş ve doğrudan Hariciye Nezaretine giderek hariciye memurları ile görüşmüş, Runcimanın müşaviri B. Watkinin, B. Henleinle yaptığı mülâkata aid raporunu okumuştur.

Pragdan gelen haberlere göre dün Südet mintakalarında ekin bayramı kutlanmıştır. Söz alan Südet şefleri şu sözleri söylemişlerdir.

— Sulhü istiyoruz. Fakat Karlsbad kongresinde itihaz edilen sekiz kararın isafında ısrar ediyoruz. Bu, son sözümüz değildir.

İsparta muallimleri Samsunda

Samsun (Akşam) — İspartadan şehrimize 70 öğretmen gelmiş ve merasimle istikbal edilmişlerdir. Öğretmenler evvelce hazırlanan lisede misafir edilmişlerdir. Akşam Halkevinde şereflerine bir danslı çay verilmiştir.

Otobüste yangın

Şoför Alinin idaresindeki 3297 numaralı Sirkeci - Rami otobüsü dün akşam Topçularda geldiği bir sırada şoför yerindeki benzin sifonunun patlamasıyla yangın çıkmış, itfaiye yetiştirilince kadar şoför mahallî kâmilan yanmıştır.

Kral Faruğa suikast tafsilâtı

Suikastçı 20 yaşında Suriyeli bir hukuk talebesidir

Kahire 5 — Kral Faruğa dün yapılan suikast hakkında şu mütemim tafsilât alınmıştır:

Suikastçı, yüzme havuzunun yanında bulunan binanın damında bulunuyordu. Krala damdan ateş etmiş, fakat isabet ettirememiştir. Suikastçı derhal tevkif edilmiştir. Kendisi Suriyelidir, adı Kafadır, yirmi yaşında ve Kahire hukuk fakültesinde talebedir.

Lehistan, Fransaya ne zaman yardım edecek?

Fransa, Almanyaya hücum ederse Lehistan karışmayacak

Varşova 5 — Siyasî müşahidelerin fikrine göre Fransa, doğrudan doğruya Almanyanın tecavüzüne uğrarsa Lehistan yardımına koşacaktır. Fakat şayet Fransa, Çekoslovakya ve yahut Rusya'ya olan taahhüdlerini yerine getirmek için harbe karışarsa Lehistan müdahale ve yardım da bulunmayacaktır.

Armuro vapurunun ankazı çıkarılırken

Vinçten düşen parçalar iki kişiyi yaraladı

Çanakkale (Akşam) — Geçen se ne Franko denizaltı gemileri tarafından Bozcaada yakınında batırılan İspanyol bandıralı Armuro vapurunun ankazı çıkarıldığı sırada vinç fren çarkının kırılması ve şapanın boşanmasıyla parçalardan bir kaç kurtularak orada çalışmakta olan Bozcaadalı Hasan kaptanın başına ve İnebolulu Mehmed oğlu Hidayetin de bacağına isabet etmiştir. Hasan kaptan başından ve yüzünden derin bir yara almış Hidayetin de bacağı kırılmıştır.

İlçe jandarma komutanı hemen bir motor hareket ettirerek yaralıları Çanakkale memleket hastanesine sevk etmiştir.

Köy işleri yeni baştan tanzim ediliyor

Hükümet bunun için 175 maddelik bir kanun hazırladı

Ankara 4 (Telefonla) — Hükümet programında en geniş yeri almış olan köy mevzuu üzerinde lüzum görülen tedbirleri ihtiva etmek üzere tanzim edilip Kamutaya takdim edilmiş olan muhtelif kanun projeleri, dahiliye encümeninde tetkik edilmiş ve bunlar tevhid edilerek 18 bölüm ve 175 maddeden mürekkep yepyeni bir «Köy kanunu» projesi hazırlanmıştır.

Kamutayın bu devresinde çıkması muhtemel olan yeni projenin kanunlaşmasından sonra, köye aid bütün işler ve çalışmalar plânlanmış olacak ve köy idaresi, yeni projenin koymakta olduğu bugünkü icaplarına uygun şartlar içinde tekevvün edecektir.

Köy idaresi muhtar, dernek ve encümenlerden terekki edecektir. Muhtar ve dernek âzaları köy seçmenleri tarafından seçilecektir. Encümen, dernek tarafından yılda bir kendi âzaları arasından seçilecektir. Muhtar hem derneğin, hem encümenin başı

olacaktır. Bu kanunla veya başka kanunlarla köy idarelerine verilen işleri görmek ve gördürmek muhtarın, derneğin ve encümenin vazifeleri olacaktır.

Köy muhtarı ile köy derneği âzalarının seçimi dört yılda bir birinciteşrin ayı içinde yapılacak ve ikinciteşrinin ilk günü işe başlayacaklardır. Müddetleri biten muhtarlar dernek âzalarının yeniden seçimi caiz olacaktır.

Lüzum görülen yerlerde Bakanlar heyeti kararile muhtarların valiler tarafından tayinine müsaade edilecektir.

Maarife aid işlerde bir ilk tedrisat müfettişi ve diğer hizmet vekâletlerini memurlarından biri bu heyette âza memurlarından biri bu heyetete âza olarak bulunacaktır.

Vekiller bu heyete reis seçtikleri zata köy işlerinde kaymakam salâhiyeti ile hareket etmek salâhiyetini de verebileceklerdir.

İrk siyaseti

İtalya akademisi de bu mesele ile meşgul

Roma 4 (A.A.) — İtalya akademisi İrk siyaseti sahasında atıl bir vaziyette kalmak istememektedir. Akademi riyaseti tarafından teşkil edilen bir komisyon Roma devrinden şimdiye kadar geçen asırlar zarfında yahudilerin İtalyan hayatında yaptıkları tesiri tedkik etmeğe memur edilmiştir.

Komisyonun raporu 20 sontesrinde akademinin yıldönümünde okunacaktır.

Ezinede elektrik tesisatı

Ezine (Akşam) — Ezine kazasının elektrik tesisatı sekiz ayda ikmal edilmek şartı ile 28,750 liraya ihale edilmiştir.

Nease nehri taşı

Feyezan civarında büyük hasarat yaptı

Breslav 4 — Son günlerde taşan Nease nehri yavaş yavaş inmeğe başlamıştır. Feyezan mühim hasarat yapmış ve bir çok evler yıkılmıştır. Nüfusca ziyat olmadığı söyleniyor. Silizyada birçok yerler sellerden birer ada şeklini almıştır.

Afyon Halk partisinin hayırlı bir teşebbüsü

Afyon (Akşam) — Parti binasında haftanın muayyen iki gününde bir tıbbî muayene yeri açılmıştır. Fakir kimselerin tedavi ve ilaçlarının temini maksadile yapılan bu hayırlı işte memleketimiz mütehasıs doktorlarından istifade edilmektedir.

Arifiye eğitmen kursunda neler müşahade edilir?

Adapazarı (Akşam) — İstanbul - Ankara tren hattından Adapazarına ayrılan yolun en gözükken ve güzel bir yerinde yerleşmiş bir bina göze çarpar. Yaklaştıkça oradaki topluluğun civiltıları, işçiliği kulakları doldurur.

Burası Arifiye Eğitmenler kursu... Ortalıkta kimseler gözüküyor... Muhakkak herkes işinin başında. Eğitmenlerin kendi emekleriyle meydana getirdikleri, kenarları çim ve çiçek tarhlarıyla süslü çakıl ve kum döşenmiş kursun bahçesi sizi karşılayan ilk başarı...

Nöbetçi eğitmenin çabucak ulaştığı haber üzerine kursun değerli ve çalışkan direktörü B. Sabri Salmanla karşılaşıyor ve tanışıyoruz. Çok geçmeden eğitmenlerin şefi müfettiş B. Dündar bir kısım öğretmen arkadaşlar etrafımızı alıyor. Hepsinde alaka ve memnuniyet... Konuşmamız hemen ziyaretin gayesi olan eğitmenler mevzuuna intikal etti. Yurdumuz köylüsünü düşünme ve kalkınmasına esas olan bu irfan yuvasının derin esas olan bu irfan yuvasının derin bir feragat ve bağlılıkla çalışan idareci ve öğretmenlerinden alınan izahat dinlendikçe doyumuyor. Hele eğitmenlerin hakiki faaliyet sahasına gidilerek gözle görülen bu başarının karşısında insanda derin bir iftihar beliriyor. Daha kapıdan girerken görülen titiz bir temizlik kursun her tarafında göze çarpıyor. Eğitmenler gruplara bölünmüş, her grubun başında bir baş öğretmen... Açık havada kültür derslerle meşguller.. programlara göre öğleden sonra da ziraat tabbikatı yapacaklar.

Binanın arka tarafında eğitmenler tarafından işlenmiş dikkate değer çetnili bir sebze bahçesi.. buraya her şey ekmişler.

Köylülerimizin kafasında kötü bir zihniyetin yerleştiğini hepimiz biliriz. Yalnız mısır veya buğday ekmek... Başka bir şey ekmezler. Çünkü çok verimli olan topraklarımızda her şeyin ekilerek yetişeceğini tecrübe etmemişler ve öğreten de olmamıştır.

Bahçenin sol tarafında geniş bir teşkilât derhal dikkati celbediyor. Asrî kümeslerde cins tavuklar... Muhtelif tavşanlar, güvercin kulübeleri, talebenin sıra ile nezaret ederek rasad işlerini öğrendikleri küçük bir rasad hane... Biraz ilerisinde kuluçka makinesi.. talebenin bizzat çıkardığı civcivler görülecek bir âlem.. her iş, her program velhasıl öğretilen her şey sözde kalmıyor, fiile getiriliyor. Bu şekil çalışma, muhakkak daha verimli ve daha anlamlı ve eğitmenlerin seviyelerine tam uygun bir tarz teşkil ediyor. Binaenaleyh kursun hangi cümlesi üzerinde durulursa durulsun, görülecek, raslanacak her işin sahibi onlar... Öğretmenlerinin en ufak direktif ve irşadlarla meydana gelen bu yığılı işler karşısında eğitmenlerimizin yarıncı vazifelerinde muhakkak başarılı olacaklarına iman etmek lazım.

Öyle olmuş.. kursun zili, sesini bulduğumuz yere kadar yetiştirdi. Eğitmenler ön bahçede toplanmışlar... Kıyafetleri beyaz ve yeknasak, kumaşları yerli Kandıra bezlerinden... Hepsinin yüzleri kanlı kanlı... Sevimli insanlar... Dizilmişler yemeğe gidiyorlar. Biz de onlara katıldık... Her büronun yemek masaları ayrı ayrı... Kapları, yemek malzemeleri ayrı.

(Devamı 6 ncı sahifede)

ŞEHİR HABERLERİ

Bekâr esnaf evi İki aya kadar Eminönünde inşa- sına başlanacak

İleride ihtiyaç nisbetinde adedini arttırmak üzere şimdilik 300 bekâr ve esnaf için bir barınma evi yaptırılması kararlaştırılmıştı.

Esnaf cemiyetleri müşterek yardım heyeti bu hususta tedkikatına devam etmektedir. Barınma evlerinin inşasına ne vakit başlanacağı katiyetle malûm değildi. Şimdiye kadar yapılan tedkikat bu işin mümkün olduğu kadar kısa zamanda ikmalî lüzumunu ortaya koymuştur. Bunun üzerine ilk barınma evinin Eminönü civarında münasip bir yerde iki aya kadar inşasına başlanması kararlaştırılmıştır.

Esnaf cemiyetleri umumî heyet toplantıları yapılarak müşterek yardım heyetinin barınma evleri hakkındaki kararları umumî heyete bildirilecektir. Cemiyetler, bütçelerinden yardım yapacaklardır. Bu yardım barınma evleri için bir defaya mahsus olacaktır. Çünkü evlerin masrafı, bekâr esnaftan alınacak aylık cüzî ücretle karşılanacaktır.

Kalaysız kaptan zehirlenme

Üsküdar'da Kısıklı'da oturan bayan Ayşe evvelki gün kalaysız kaptan kaynatığı sütü içerek zehirlenmek âlameti göstermiştir. Kadın hastaneye kaldırılmıştır.

Esnaf hastanesinde

Diş tedavi kliniği tesisine başlandı

Cağaloğlundaki Esnaf hastanesinde bir de diş kliniği vücutte getirilmesi kararlaştırılmıştı. Kliniğin teşkiline başlanmış ve bir diş doktoru tayin edilmiştir. Diş tedavi ve muayenelerine de yakında başlanacaktır.

Diğer taraftan Esnaf hastanesinin noksan âletleri de sipariş edilmiştir. Hastane bahçesinde yapılması kararlaştırılan pavyonların inşasına, esnaf cemiyetleri bütçelerinin yardım faslına 939 senesinde koyacakları tahsisatla başlanacaktır. Bu suretle Esnaf hastanesi gelecek sene daha geniş ihtiyaca cevap verecek bir hale sokulmuş olacaktır.

Yazma ve dokuma tezgâhları

İktisad Vekâleti Sanayi Umum müdürlüğü memleketinde mevcut el tezgâhlarının ıslahı etrafında tedkikler yapmaktadır. Anadolu'daki el tezgâhlarının ıslah edilmesi kararlaştırılmıştır. Sanayi umum müdürlüğü, bu maksatla tezgâh sahiplerine yardımlarda bulunacaktır.

Mersin limanı hükümetçe satın alınacak

Son çıkan bir kanuna göre, İktisad Vekâleti, Mersin liman şirketi hisselerini satın almağa karar vermiştir.

Bu yüzden şirket heyeti umumiyesi, fevkalâde içtimaa davet edilmiştir.

Haklı şikâyetler

Vaktinden evvel gelen Romanya vapuru

Bu cuma günü, bir çok kimseler, Romanya vapurları idarehanesine, telefonla veya bizzat müracaat ederek sormuşlardır:

— İskenderiyeden vapurunuz kaçta gelecek?

Şu cevap verilmiştir:

— Dört buçukta.

Böyle bir vaziyette insan ne yapar? Ya dördü çeyrek geçe doğrudan doğruya iskeleye iner. Yahut ta manzaralı bir noktada oturarak gözlerini Sarayburnuna diker, beyaz geminin gözükmesini bekler. Bazan da vapurların bir kaç saat gecikmesi vaki olduğu için orada altılara kadar oturur.

Fakat işin garibi: Acenta tarafından dört buçukta geleceği bildirilen vapur, dörtten çok evvel gelmiş meğer! Yolcular, beyhude yere, rıhtımda kendilerini istikbal edecekleri aramışlardır. Bunların ekserisi dil bilmez, memleketi yabancı insanlardır. Şaşırmaşlardır.

Bir acentanın böyle bir şey yapması, yahut vapurun muayyen saatten evvel gelmesi ne demektir? V.

Beşiktaşta bir kaza

Bir çocuk otomobil altında ağır surette yaralandı

Şoför Hüseyin, idaresindeki otomobil ile Beşiktaş tramvay caddesinden geçerken yolun bir tarafından diğer cihetine geçmek isteyen 13 yaşında Hüsnü oğlu Kemale çarpmıştır.

Kaza pek feci olmuş, otomobilin ön tekerleği altında kalan çocuk muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Kemal derhal Şişli Etfal hastanesine kaldırılmış, şoför yakalanarak kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Kamyon çarptı

Şoför İbrahim, idaresindeki kamyonla evvelki gün Galatadan geçerken Cavid isminde bir adama çarpmış, sağ ayağından yaralanmasına sebep olmuştur. Cavid tedavi altına alınmış, şoför yakalanmıştır.

Bir sarhoş rezalet çıkardı

Kınaladada oturan İbrahim oğlu İhsan evvelki akşam rakıyı biraz fazla kaçırmış ve sarhoş olarak Adada doluşmağa başlamıştır. İhsan sarhoşluk saikasıyla rezalet çıkardığından polisler tarafından yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Otomobil motosiklete çarptı

Şoför Mehmedin idaresindeki otomobil Bomonti civarından süratle geçerken Ayvansaray, Çıragan sokağında oturan Yorgiye aid motosikletle çarpışmıştır.

Motosiklet devrilmiş ve gerek otomobil, gerek motosiklet ehemmiyetli hasara uğramıştır. İnsanca zayıt yoktur. Polis tahkikata başlamıştır.

Halk sandıkları İlki Ankarada, ikincisi İstanbulda kurulacak

Ankara ve İstanbulda kurulması kararlaştırılan Halk sandıkları büyük alaka uyandırmıştır. İlk Halk sandığı Ankara, ikincisi de şehrimizde açılacaktır. Bunların faaliyetinden elde edilecek tecrübeler göre Sandıkların adedi artırılacak ve bütün memleketi teşmil edilecektir.

Halk sandıkları, adından da anlaşılacağı üzere, halka kredi temin eden birer müessese mahiyetinde iş görecektir. Bilhassa küçük esnaf, Halk sandıkları teşkil edildikten sonra kredi bulmakta müşkilâta raslamıyacaktır.

Küçük esnaf arasında kredi kooperatifleri teşkilî üzerinde yakın vakte kadar bir cereyan mevcuddu. Şüphesiz esnaf bu kooperatifi, muhtaç olduğu krediyi temin için vücutte getirmek istiyordu. Halk sandıklarının teşkilî kararı üzerine esnaf birlikleri kooperatiften vazgeçmişlerdir.

Bazı kimseler Sandıklardan kolayca kredi temin edilip edilemeyeceği keyfiyeti üzerinde tevakkuf etmişlerdir. Alâkadarların verdiği izahata göre, Halk sandıklarından kredi temininde hiçbir müşkilâta raslanılmıyacaktır. Sandığın kredi temini nizamnamesine basit formaliteler vaz'ı suretile her türlü müşkilât bertaraf edilmektedir.

Toprak mahsulleri ofisi

B. Hamza Osman vekâletle temas için Ankaraya gitti

Toprak mahsulleri ofisi umum müdürü B. Hamza Osman dün akşam Ankaraya gitmiştir. Umum müdür İktisad Vekâletine yeni kurulan ofis işleri üzerinde temaslara yapacak, direktif alarak iki gün sonra tekrar şehrimize dönecektir.

İstanbul teşkilâtı faaliyete geçmiş olan ofisin merkez teşkilâtı henüz işe başlamamıştır. Ankarada toprak mahsulleri ofisi umum müdürlüğü için bulunan binada hazırlıklara başlanmıştır. B. Hamza Osman bu hususta ta tedkikat yaparak merkez teşkilâtının bir an evvel faaliyete geçmesini temine çalışacaktır.

Diğer taraftan, buğday işleri ofise verildiğinden mevcut siloların Ziraat bankasından, toprak mahsulleri ofisine devri muamelesine süratle devam edilmektedir.

Tesellüm heyeti ayın on beşine kadar bu işi bitirmeğe çalışacaktır. Yeniden bir çok yerlerde modern silolar vücutte getirilmesi kararlaştırılmıştır.

Kızılay Kermesi

Kızılayın Kermesi on eylülde Tepebaşı bahçesinde başlayacaktır. Avrupa'dan tanınmış artistler celbedilmiş ve bunların bir kısmı yola çıkmışlardır. Macaristandan da bir balet heyeti gelmektedir.

Bir çırpıda

Esmerlere iltifat...

Bazı memleketlerde, her nedense esmerlere karşı rağbet pek fazladır. Bilhassa sarışınların pek bol olduğu yerlerde esmerlerin düdüklüleri pek öter. Meselâ Almanyada, İngilterede, Amerikanın şark taraflarında esmerlere iltifat pek fazladır.

Nevyorkta bir tiyatrodan bir revü seyretmiştim. Sahneye dünyanın en güzel sarışınları çıkıyor, erkekler pek al-dırış etmiyorlar. Fakat en sonunda sahnede bir esmer beliriyor. Sen misin sahneye çıkan?

Erkekler esmerin etrafında fırl fırl dönmeğe başlıyorlar. Esmere ne şiirler söylüyorlar, ne şarkılar... Son zamanlarda dikkat ettim. Bizde de esmerlere karşı iltifat pek fazlaştı.

Dikkat ediyorum. Hemen bütün şarkılar esmere dair... Radyoyu açınız. Evvelâ:

«Esmer bugün ağlamış, yüreğimi dağlamış...» şarkısı arkasından:

«Esmerim gitti gelmedi. İllere uydu gelmedi.» Onun arkasından:

«Hey esmer, esmer esmer... Belinde altın kemer...» Bu bitince:

«Bir esmere vuruldum. Gam içinde yoğruldu...» türküsü...

Hemen her şarkının arkasından bir esmer çıkıyor. Esmer, esmer, mütemadiyen esmer...

Plâjlarda kapkara yananları gördükçe:

— Acaba kararmak için neden bu kadar çalışıyorlar? diye düşünür dururdum.

Meğer güneş altında, kızgın kumun üzerinde yatıp kavrulmanın, vücudleri karartmanın sebebi varmış. Esmerlere karşı bu kadar iltifat yağdırılırsa tabii herkes vücudünü kızartır.

Bütün iltifat esmerlere gösterilince beyazların pabucu dama atıldı.

Halbuki bizim eski şiirlere, eski «mensure»lere bakınız.

Hep pamuk gibi beyaz tenli sevgililerden bahsedilir. Bunların hasreti çekilir. Acaba zevklerimiz mi değişti dersiniz?.

Hikmet Feridun Es

Silâhtarğa - Karaağaç yolu

Silâhtarğa - Karaağaç yolunun tamiri kararlaştırılmıştır. Yolun ihalesi bu ayın on dokuzunda yapılacaktır. Kış mevsimi yaklaştığından tamir işi süratle ikmal edilecektir.

Hava seferlerinde değişiklik

Devlet hava yolları sefer programında değişiklik yapmıştır. Cumartesi günleri Ankaradan İstanbul'a 16 da ya pılan seferler badema sabah saat 8,30 da yapılacaktır.

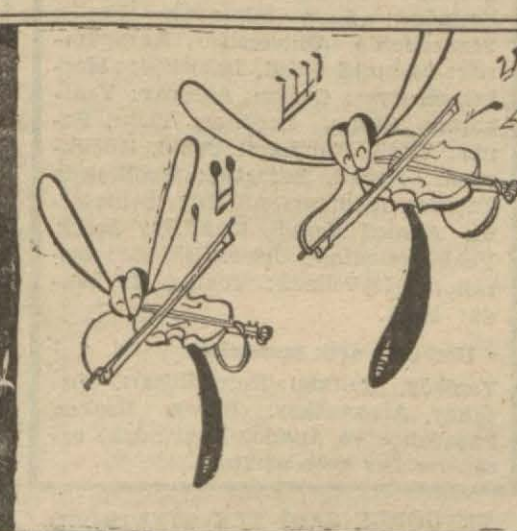
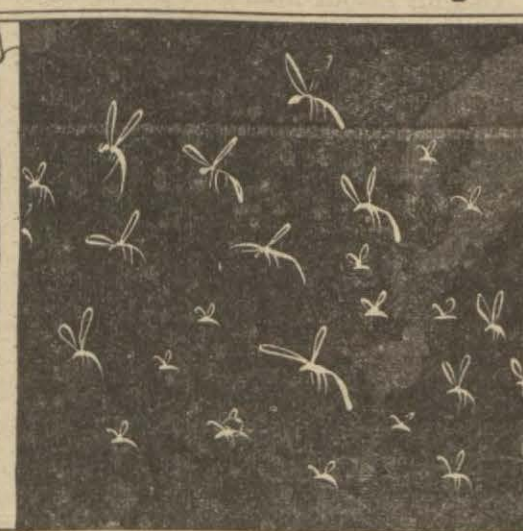
Taşdelende yeni tesisat

Taşdelen membaında yapılan yeni tesisat bitirilmiştir. Almanyadan getirilen makineler yerlerine konmuş, bu suretle Taşdelen, modern tesisatı havi bir memba haline sokulmuştur.

Sıcak su ile elleri yandı

Beşiktaşta Ortahaç'de oturan Osman evvelki gece Pangaltıda Vasili-nin dükânında işkembe çorbası içtikten sonra muslukta ellerini yıkarken delikli taşın kenarındaki içi sıcak su dolu masraba devrilmiş ve Osmanın elleri yanmıştır. Osman tedavi altına alınmıştır.

Bay Amca Erenköyde!..

— Köylere şehirlerden fazla değer verdiğimizden midir nedir, bilmiyorum bay Amca, sivrisinek mücadelesi bile kendini ancak köylerde hissettirdi...

... Bir gece zahmet olmazsa bizim Taksimdeki fakirhaneye teşrif ediver!.. Yahut Nişantaşı taraflarında bir dostu ziyarete gidiver!..

... Sivrisineklerin hücumunu oralarda görürsün!.. Halbuki buralarda, Adalarda ve diğer köylerde sineğin sivrisi şöyle dursun, karası bile az!..

... Şehirdeki sivrisinekler, sıtma mücadelesi bakımından mücadeleye değmesene bile, gürültü bakımından belediyeiy alâkadar etmeli!

B. A. — Öyle amma şehrin gürültüsü yanında sivrisinek saz kahr!..

İktisadî ve malî hafta

Altın Avrupadan Amerikaya hicret ediyor. Avrupa piyasalarında işler durgun, tahvilât gevşektir

Avrupa, büyük bir imtihan geçirmektedir. İki muhalif cereyan karşı karşıya bulunuyor. Biri, faşizm, öteki de demokrasi cereyanıdır.

Eflâtun, bundan 2,300 sene evvel, l'Etat ou la République (devlet veya cumhuriyet) namındaki şaheserinde, tab'i insanide vukua gelen temayülât ve tahavvülâtla müvazî olarak devletlerin nasıl bir devri daim tahvunda rejim şekli değiştirdiklerini anlatmıştır.

Avrupa kıtasında bugün birbirle bu iki cerayanın nasıl mücadele ettiklerini biliyoruz. Yalnız bilinmeyen, daha doğrusu ilk bakışta anlaşılmayan bir hakikat varsa o da bu içtimalî ve siyasî mücadelelerin hep iktisadî amiller altında vücudbulması keyfiyetidir. Dünya kurulalı beri bu böyle olmuş, ilânihiye de bu hal devam edecektir. Yalnız mücadele sahası her memleketin kendi hududu dahiline inhisar ettiği müddetçe bundan kimsenin şikâyeti olmamak lâzımgelirken, bir devletin, kendi rejimine muhalif bir rejim ile idare olunan komşu memleketlere düşman nazarile baktığı, ve bu memleketlerin de bilmukabele o devleti düşman saydığı için her iki taraf birbirine meydan okumakta ve bütün servetlerini silâhlanmağa sarfetmektedirler. Avrupanın hâlen irae ettiği elim manzara budur. Silâhlanma yarışları ve müteakıl tehditler artık hâd bir raddeye gelmiştir. İkinci bir 1914 vukubulmazsa bunu sırf bir mucizeye hamletmek icab edecek.

Yukarıda izah ettiğimiz hususâtın tevliid ettiği endişelerin mahsulü olacak, bir müddettenberi Londra piyasasında gene külliyyetli miktarda altın mübayaal olarak Amerikaya sevk edilmektedir.

20 Haziran 1816 tarihli kanun mucibince sterlin, 7,322382 gram halis altını havi olan paradır. 18 Kânunusani 1837 tarihli bir kanun mucibince dolar 1,504656 gram halis altını muhtevirdir.

Bu iki sıklet yekdiğerine nisbet edilince doların sterline nazaran paritesi 4,866 çıkar. Yani bir sterlin 4,866 dolara muadildir demektir. Bu nisbet 1914 senesine kadar, yani takriben bir asır devam etti. Harbi umumî esnasında sterlin (kâğıd para) 3,50 dolara kadar düştü; 1925 senesinde Maliye Nazırı Churchill sterline eski itibarını vermeğe muvaffak oldu. Kıymetini gene 4,866 dolara yükseltti. Fakat 931 senesinin 21 eylülünde, Almanyanın harici alacakları tediye etmemeye karar vermekle beraber diğer bazı malî sebebler tahtında, İngiltere, altın esasından ayrıldı, kambiyyosunu yüzde 40 nisbetinde düşürdü. 933 senesinde de Amerika Birleşik devletleri altın doları o nisbette düşürdükleri için, sterlin ile dolar arasındaki nisbet gene 4,866 olarak kaldı ki üç taraflı anlaşma da esasen bu gayeyi istihdaf ediyordu.

Bir aralık bu parité 4,99, hattâ (5) dolara kadar yükseldi; bu hal, sterlinin daha ziyade aranıldığı zamana tesadüf ediyordu; Amerika bunda bir mahzur görmüyor, bilakis lüzumundan fazla altına sahip olduğu için bir miktarının Londra yolunu tutmasını bizzat kendisi de teşvik ediyordu. Fakat Avrupada siyasî ahvalin nezaket kesbetmesi üzerine cereyan gene değişti; altın tekrar Amerikaya muhaceret etmeğe başladı. Bu sebebe mebnidir ki, parité de 4,866 dan ayrılarak elyevm 4,85 etrafında cereyan etmektedir. Bu, İngiliz kambiyyosunun o nisbette sukutu demektir ki Merkez bankamızın tesbit ettiği fiatlerden esasen bunu **anlamak** kabildir; filhakika bir aralık 630 kuruş kadar eden sterline hâlen 614 kuruş fiat biçilmiştir.

Vaziyeti umumiye itibarile Avrupada işler durgun ve borsalarda esham ve tahvilât fiatleri gevşektir.

Memleketimizde esham ve tahvilât vaziyeti

40 saatlik mesai kanununda tadilat yapılması yüzünden Fransada yeniden grevler aldı yürüdü. Umumi gerileme neticesinde yüzde 7 buçuk faizli Türk borcu tahvilleri 330 frankta, Osmanlı bankası aksiyonları da 707 franktan 685 frankta kaldılar.

Ankara borsasında Ünütürkler geçen hafta 19,27 lirada kalmış iken cumartesi günü 19,20 lirada kapandılar.

İkramiyeli Ergani tahvilâtının fiati 96, Sivas - Erzurum tahvilâtının fiati de 99,50 kuruştur. Bu fiatlere piyasamızda alıcı vardır.

Anadolu grupunda, geçen haftanın aksine olarak bu hafta hisse senedleri sabit kaldı, tahviller azıcık geriledi. Son fiatler:

Hisse senedleri	24,75 lira
Tahviller	40,85 »
Müessesiller	35,15 »

Merkez bankası 105,25 lirada, yarım lira gerilemiştir.

Endüstriyel kâğıdlarımızdan Aslan Çimento 8,15 lira etmektedir. (Bu fiat eks - kupondur; bu ayın birinden itibaren 90 kuruş temettü hissesi tevzi edilmiştir). Tramvay aksiyonlarında 1 lira gerileme var: 11,25 lira ediyor. Bomonti 7,25 lirada sabittir.

Diğer bazı nominal fiatler:

Umum Sigorta 11,25 lira; İttihad Milli 21,50 lira; Terkos 6,30 lira; İttihad Degirmencilik 11 lira; Şark Degirmencilik 0,85 lira; Telefon 8,40 lira; İstanbul Kasablar şirketi 12 lira; İstanbul Rıhtım Dok ve Antrepo şirketi 11 lira; Şark Merkez Ecza 2,65 lira; Omnium 0,84 lira.

Türk altını 1025 kuruştur.

Gayri mübadil bonoları 8,50 kuruştan muamele görmektedir.

Mısır Kredi Fonsiyeleri: Geçen haftaki gibi:

1903 tertibi 104

1911 tertibi 94,50 liradadır.

Alacak yüzünden bıçakla yüzünü kesti

Balatta oturan Yanko ile aynı yerde arkadaşı Nesim evvelki akşam bir alacak meselesinden kavgaya tutuşmuşlar, Yanko bıçakla Nesimin yüzünü kesmiştir.

Yaralı tedavi altına alınmış, suçlu yakalanarak hakkında takibata girişilmiştir.

Adalar lokantasında yangın

İstiklâl caddesinde Adalar lokantasının mutfagından yangın çıkmış, derhal yetişen itfaiye ateşi söndürmüştür. Mühim hasarat yoksa da lokantanın 4000 liraya sigortalı olduğu ve yangının baca kurumlarının tutuşmasından ileri geldiği anlaşılmıştır.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Osmanbeyde Şark Merkez, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Beyoğlu: Tünelde Matkoviç, Yüksekaldırında Vinkopulo, Galata: Topçular caddesinde Merkez, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Agob Minasyan, Fatih: Veznecilerde Üniversite, Karagüm-rük: Mehmed Fuad, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Osman, Aksaray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaş: Vidin, Fener: Vitali, Kumkapı: Cemil, Küçük-pazar: Necati, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alendard: Ali Rıza, Şehremi-ni: Ahmed Hamdi, Kadıköy: Sadık, Yeldeğirmeninde Üçler, Üsküdar: İmrahor, Heybellada: Tomas, Büyüka-da: Halk.

Her gece açık eczaneler:

Yeniköy, Emirân, Rumelihisarı, Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabahçe ve Anadoluhisarındaki eczaneler her gece açıktır.

ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU

Bu gece

(SUADİYE - PLÂJ) da

Yarın:

(TAKSİM ALTINTIPE) de

(KARMAKARIŞIK)

Vodvil ★

Fransa ile Amerikanın teşriki mesaisi lâzımmış

Amerika sefirile Fransız Hariciye Nazırı mühim birer nutuk söylediler

Paris 4 (A.A.) — Bu sabah Pointe de grave âbidesinin küşad resminde bir nutuk söyliyien Amerikanın Fransadaki elçisi William Bullit ezcümle demiştir ki:

— Dünyada taassup nidaları işitildiği şu sırada Fransa ve Amerikanın insan hayatının esaslı prensiplerine ve hürriyet, demokrasi ve sulh ideallerine karşı bağlılıkları, iki memleket arasında sıkı bir teşrikimesaiyi mümkün kılmaktadır. Dünya sulhünün bizim için büyük bir ehemmiyeti vardır. Çünkü bugün patlayacak umumî bir harbin asırlardanberi bin müşkülâtla elde edilen medeniyetin kıymetli verimlerinin bir müddet için mahvedeceğini biliyoruz.

Geçen 22 şubatta söylediğim gibi, Avrupada bir kere daha harp patlayacak olursa, Bu harbe Amerikanın girmeyeceğini kimse ne söyleyebilir ve ne de tahmin edebiliriz.

Paris 4 (A.A.) — Pointe de Grave âbidesinin açılış merasiminde bir nutuk söyliyien B. Bonnet bilhassa demiştir ki:

«Fransa ile Amerika arasında Başvekâletlerde gizlice teahhütler, paktılar ve ittifaklar imza edilmesine lüzum yoktur. Amerika halkının hissen bizimle beraber olduğunu biliyoruz. Bu itibarla hak ta bizden tarafdır. Bundan evvel bizi iki kere birleştirmiş olan prensipler kuvvetlerinden bir şey kaybetmemişler, milletlerimiz de safiyetlerini muhafaza etmişlerdir. Bilakis her şey tarihin bizi birleştirdiği bağları kuvvetlendirmektedir.»

Daha ilkkânun 1937 de «Yaklaşan felâkette Amerikanın eski dünyaya yardım edeceğine kani olduğunu» söyliyien Ruzveltin bu sözlerini hatırlatan Fransa Hariciye Nazırı şunları ilâve eylemiştir:

«Fransız zimamdarları da Amerika zimamdarları gibi harbin kabili içtinap olmadığı mütalâasını kabul etmemişler ve sizin memleketiniz kadar bizim memleketimizin de iştirak ettiği medeniyeti mahvetmek tehlikesini gösteren bir ihtilâfta bitaraf kalabileceklerini düşünmemişlerdir. Fransa bütün komşularile bir sulh siyaseti takip ettiği için dostluğunuzdan emindir. Çekoslovak meslesinin vahametini inkâr etmemekle beraber milletlerin sulhpervane hissiyatı, Berlin ve Prag hükûmetlerinin bey-neldilel mesuliyetlerini müdrük bulunmaları ve Fransa ile İngiltere arasındaki sıkı ve dürüst teşriki mesai sayesinde Avrupayı tehdid eden büyük tehlikelerin bertaraf olacağını ümid ediyoruz. Her halde Fransa akdedtiği paktlara ve muahedelere ve giriştiği teahhüdlere sadık kalacaktır.»

Amerika Avrupa demokrasislerine yardım edecek

Vaşington 4 (A.A.) — Amerikan zimamdarlarına göre, Hitlerin maksada varmak için en iyi usulün kuvvet ve tehdid politikası olduğunu zannettiğine halihazırdaki hadiseler bir delil teşkil etmektedir. Amerika hükûmeti bu metoda mukabele etmenin yegâne çaresi aynı şiddet veya daha büyük bir tazyik icra etmekten ibaret olduğuna kanidir. Vaşington hükûmeti, millî hislerin Amerikanın ihtilâf halinde kendiliğinden İngilterenin ve Fransanın tarafına geçmesi için kâfi geleceğini işrab etmektedir.

Siyasî mahfiller hükûmetin bu takdirde bitaraflık kanununun ne olacağını söylememek hususundaki ısrarını, bu kanunun Amerikanın Avrupa demokrasislerine son derecede müessir bir yardımda bulunmasına mâni olamayacağı şeklinde tefsir etmektedirler.

Diplomasi sahasında Amerikanın Avrupadaki mümessilleri büyük bir faaliyet göstermektedirler.

Gemlikte imar plânı

Gemlik (Akşam) — Kasabamızın Vandenberk tarafından deruhte edilen imar plânı sekiz ay sonra ikmal edilecektir.

Atatürk ile Hatay Devlet Reisi arasında telgraflar teati edildi

Ekselâns Tayfur Sökmen Fransa, Suriye ve Lübnan Reiscümhurlarına da telgraflar çekti

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Bay Tayfur Sökmen

Hatay reisi

Antakya

Hatay Millet Meclisi tarafından Hatay reisliğine seçildiğini bildiren telgrafınızı memnuniyetle aldım.

Bu kıymetli diyarın en yüksek makam ve vazifesini ihraz ve deruhte etmiş olmanızdan dolayı sizi tebrik ederken inkişafını da ima alâka ve muhabbetle takip edeceğim Hataydaki faaliyetinizde muvaffakiyetinizi temenni eyler ve Hatayın yeni idare altında pek çok saadet ve refahlar görmesini yürekten temenni ederim.

K. ATATÜRK

Hatay devlet reisinin telgrafları

Antakya 2 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Hatay devlet reisliğine intihabı münasebetile Tayfur Sökmen Atatürke, Fransa, Suriye ve Lübnan Reiscümhurlarına aşağıdaki telgrafları göndermiştir:

Ekselâns Kemal Atatürk

Türkiye Cümhuriyeti Başkanı

ANKARA

Hatay Millet Meclisi tarafından bugün Hatay reisliğine seçildiğini ve bu vazifeyi ifaya başladığını yüksek huzurunuzda arzylemekle şereflenirim.

Türkiyenin Ulu Önderi tarafından gösterilen yüksek alâka ve yardım sayesinde istiklâline kavuşmuş olan Hatayın Ulu Şef Atatürke ve Büyük Millet Meclisine karşı beslediği minnet ve şükran ve bağlılık hislerini bu vesile ile de arz etmekle son derece bahtiyarım.

Vazifemin ifası sırasında yüksek alâka ve irşadlarınızın esirgenmemesi dileğile candan bağlılığımı ve sonsuz saygılarımı sunarım.

Ekselâns Albert Lebrun

Fransa Reiscümhuru

PARİS

Hatay meclisi tarafından Hatay reisliğine intihap edildiğim-

den bu suretle bana tevdi olunan selâhiyetleri ele aldığımı ekselânsınıza arz ile şeref duyuyum.

Yukarıki hususu ekselânsınızın iltihâna arzederken bütün gayret ve itinaları bana verilen vazifemin ifasına hasreyliyeceğimi temin eylemek ve aynı zamanda derin şükranlarımın ve Hatay milletini asıl Fransız milletine bağlayan samimî dostluk hislerinin teminatını ekselânsınıza beyan etmek isterim.

Ekselâns Hâşim Attasi

Suriye Reiscümhuru

ŞAM

Hatay Millet Meclisi tarafından Hatay reisliğine bugün seçildiğimi ve bu yüksek vazifeyi ifaya başlamış olduğumu ekselânsınıza bildirmekle şereflenirim.

Varlığına kuvuşmuş olan Hatay ile Suriye Cümhuriyeti arasında samimî dostluk münasebetlerinin tesis ve idamesini kalben arzu ettiğimi arz etmekle bahtiyarım.

Bu gayeyi temin yolunda ekselânsınızın Hatay hakkında iyi komşuluk hislerinden ve hayırhahane müzaheretinden müstefit buyrulacağım ümidile şahsî saadetleri ve Suriyenin refahı hususundaki samimî temennilerimin kabulünü rica ederim.

Ekselâns Edde

Lübnan Reiscümhuru

BERUT

Hatay Millet Meclisi tarafından Hatay reisliğine bugün seçildiğimi ve bu yüksek vazifeyi ifaya başlamış olduğumu ekselânsınıza bildirmekle şereflenirim.

Varlığına kavuşmuş olan Hatay ile Lübnan Cümhuriyeti arasında samimî dostluk münasebetlerinin tesis ve idamesini kalben arzu ettiğimi arz etmekle bahtiyarım.

Bu gayeyi temin yolunda ekselânsınızın Hatay hakkında iyi komşuluk hislerinden ve hayırhahane müzaheretinden müstefit buyrulacağım ümidile, şahsî saadetleri ve Lübnanın refahı hususundaki samimî temennilerimin kabulünü rica ederim.

Atatürk, Hataya refah ve saadet temenni buyurdular

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

kalblerile iştirak etmiş olan dünyanın dört bucağındaki Türklerin bu istiklâl tezahüratını gözlerle görmek suretile daha yakından duymalarını çok isterdim. Dün gece fener alayında binlerce Hatay çocuğunun başları üstünde yükselen meşalelerin Asi nehri boyunca teşkil ettiği ışıktan zincir, Ulu Şeflerinin kendilerine çizdiği nurdan yolun sanki bir timsali, bir aksi idi. Halk geç vakitlere kadar evlere girmemiş, yaşasın Atatürk, ona minnet ve şükran sesleri her dakika göklere yükselmiştir.

Belediye bahçesinde tertip edilen gardenparti sabahın dördüne kadar devam etmiş ve adedi 500 ü bulan davetliler zengin bir büfede izaz edilmişlerdir.

Türkiye fevkalâde murahhası B. Cevad Açıkalın'la, kolonel Kole, albay Şükrü Kanatlı, Türk ve Fransız kıtaatı kumandanları ve subayları, Suriye ve Lübnan gazetecileri davetliler arasında bulunuyordu. Bu çok güzel suvareye iştirak eden davetliler içinde çarşaflarını ilk defa olarak bu millî bayram şerefine çıkaran bayanlar sayılmıyacak kadar çoktu. Müsamereyi İstiklâl ve Marşeyez marşlarıyla açan Türk askerî bandosu, yerini caza terketmeden önce yeni bestelenmiş bir Hatay marşı çalarak davetlilerin haklı takdir ve alkışlarını topladı. Bandoyu teşkil eden kırk kişinin gerek tavır ve kıyafetleri ve gerekse çaldıkları parçaları, hayranlık

la takdirde, yerli ve yabancı herkes müttehittir.

Kolonel Kolenin intibalarını sordum. Mükemmel dedi. Bu vesile ile de uzunca bir müddet hasbihal ettik.

İki büyük ve dost memleketin teşriki mesaisi sayesinde süratle tahakkuk eden bu mesud günde, bazı basiretsiz memurların da dahil olduğu suriş unsurlarının tahrikâtı yüzünden ilk intihap safhaları esnasında sebsiz yere ölenlerin hatırasını tesessürle anmamak mümkün olmadı.

Suriye ve Lübnan gazetecileri Hataydaki muhtelif unsurlar arasındaki birliğin hayranı oldular. Akşam yemeğini aralarında Arap ajansının da bir mümessili bulunan bu meslek arkadaşları ile yemiştik. Gazetelerine buradan verilen haberlerin çok yanlış ve hadiselerle taban tabana zıt olduğunu kendileri de teslim ettiler. Memleketlerine Hataydaki birlik, derlik, düzenlik ve bilhassa Türk unsurunun medeniyet sahasındaki takdimleri hakkında bambaşka fikirlerle dö-neceklerini söylediler.

Irakta kürd kabilelerine askerlik teşmili

Bağdad 4 (A.A.) — Hükûmet tarafından neşredilen bir kararname ile umumileştirilen mecburî askerlik hizmeti idarî teşkilâtı geçenlerde ikmal edilen kürd kabilelerinin bulunduğu mntakada 120 kişide bir kişi askere alınmak suretile tetbik edilecektir.

DÜNYADA neler oldu ? neler oluyor ?

Bütün dünyada 43.078.630 otomobil var

Amerika Ticaret Nezareti bütün dünyada mevcut otomobillerin mikdarı hakkında mufassal malumat cemedip neşretmiştir. Bu malumata göre senei haliyenin iptidasında beş kıtâi arzda bulunan otomobillerin umum sayısı 43,078,630 idi. 1937 senesi iptidasındaki bütün dünya otomobillerinin sayısına göre bir sene içinde insanların bu binek vasıtası mikdarı iki buçuk milyon artmıştır.

Geçen on sene zarfında tescil edilen otomobillerin mikdarı yüzde 45 nisbetinde artmıştır. On sene evvel bütün dünyada her 64 kişiye bir otomobil isabet ederken şimdi her 43 kişiye bir otomobil isabet etmektedir.

Amerika müttehid hükümetlerindeki 120 milyon nüfustan her dört kişiye bir otomobil isabet etmektedir. Çünkü dünyada şimdi mevcut kırk üç milyon otomobilden otuz küsur milyonu Amerikan milletin elindedir.

Nüfus başına ne kadar otomobil isabet ettiği noktasından birinciliği daima muhafaza etmekte olan Ame-

rikadan sonra sırası ile İngiltere, Fransa, Almanya, Kanada ve Avustralya gelir.

En az otomobil kullanan memleket Afrikanın garbindeki Liberya zenci cumhuriyetidir. Burada her 12821 kişiye bir otomobil isabet etmektedir.

Bütün dünyada mevcut otomobillerden otuz milyonu Amerikada olup kalan o nüç milyon 37,338 otomobil diğer memleketlere taksim edilmiş bulunuyor. Fakat Amerikanın haricindeki otomobillerden yüzde kırkı Amerikada imal edilmiş olduğundan bütün dünya otomobilleri âdeta münhasıran Amerikan fabrikaları tarafından imal edilmiş bulunuyor.

Amerikada son zamanlarda stok yeni otomobiller ve müstamel otomobiller mikdarı çok azalmış olduğundan Amerikanın ve bütün dünyanın ihtiyacını tatmin eden Amerikan fabrikalarının şimdi otomobil istihsalını bir kat daha tezyid etmeleri bekleniyor.

Bu gidişle Amerikada her karı kocanın bir otomobili olacaktır.

Şikago halkı haydudların tecavüzünden bıktı

Amerika şehirlerinde halkı tedhiş ederek para sızdıran ve gangster denilen haydud çeteleri son zamanlarda tekrar faaliyetlerini arttırmışlardır. Haydudlar vurgunlarını paylaşamadıklarından, kendi aralarında dahi kanlı çarpışmalar cereyan ediyor.

Son bir hafta zarfında Şikagoda on haydud bu gibi çarpışmalarda maktul düşmüştür. Onuncusu kırk ikinci gangster çetesine mensub Battaglia'nın vücudu mitralyöz ile tenha bir sokakta delik deşik edilmiştir. Bu cinayetlerden hiç birinin faili ele geçmemiştir.

Amerikanın Newyorktan sonra ikinci büyük beldesi olan Şikagoda haydudların faaliyeti yüzünden huzur, âsâiş ve emniyet münselib olduğundan halkın da sabrı tükenmiştir.

En büyük halk teşkilâtı olup 1060 kilise cemaatinin mensub bulunduğu Şikago kilise ittihamı bu belde-

nin bulunduğu illinâis hükûmeti valisine müracaat ederek Newyorkta haydudların ve bunları himaye eden yüksek memurların hakkından gelmiş olmakla meşhur Dewey ayaında bir müddeiumumînin, haydudların faaliyeti ile meşgul olmasını istemiştir.

Kilise ittihamı, gönderdiği mektubda Şikago belediyesi ile zabıtasının rüşvet alarak gangsterleri himaye eylediklerini beyan etmiş ve lüzumu halinde haydudların hâmisî bulunan yüksek memurların ve politikacıların esamisini göndermeğe hazır bulunduğunu bildirmiştir.

Bu teşekkülün iddiasına göre Şikagoda zabıtaya el altından 250 dolar veren her adam bir kumarhane açabilmektedir. Bu şehirde şimdi 79 kumarhane gece gündüz zabıta tarafından izaç edilmeksizin faaliyette bulunmaktadır. Bunlardan çoğunu meşhur haydud sergerdesi Al Capone'nin eski bir ortağı işletmektedir.

Kutru 1 metre ve ağırlığı 25 kilo bir mantar

Avusturyanın Altenburg şehrinde bildirildiğine göre oradaki ormanlarda her sene gayet büyük mantarlar yetişmektedir. Bu mantarlar o kadar büyük oluyor ki bir tanesi bütün bir aileyi doyurmağa kâfi geliyor. Fakat, geçen gün Leina ormanlarında dolaşan tenezgünçüler orada şimdiye kadar görülmemiş büyük bir mantar keşfetmişlerdir.

Bu mantarın hangi fasileden olduğu belli değildir. Zehirli olmadığı

için yenilebiliyor. Bulunan mantar bir ağacın gövdesi etrafında yetişmiş ve bütün gövdeyi kaplamıştır. Kutru 1 metre kadar ve ağırlığı da 25 kilo idi. Bulanlar büyük bir kafilâ halinde olduklarından hemen mantar aralarında taksim ederek evlerine götürmüşler ve pişirip yemişlerdir. Bu büyük mantar haberinin bir «mantar» olmaması temenni edilir.

Bir günde Tokyoda 74 milyon sinek öldürüldü

Tokyo zabıtası sineklerin ne kadar muzır bir hayvan olduğunu bildiği için şehir halkını sene bir kere, bir yaz günü herkesi sinek öldürmeğe mecbur kılmaktadır. Bütün halk ta bu vazifeyi büyük bir memnuniyetle yapmaktadır.

Bu seneki sinek öldürme gününde zabıtaya 74,145,490 ölü sinek teslim edilmiştir. Her ne kadar bu mikdar geçen seneye nisbetle 20 milyon daha eksik ise de zabıta neticeden gene memnundur. Çünkü zabıtanın

fikrine göre bu tenakus sineklerin her sene gittikçe azalmasından ileri gelmektedir. Bir de bu sene temmuzdaki feyezânlar esnasında sular bir çok sinek yuvalarını da silip götürdüğü için şehirde sinek azalmıştır.

Bu seneki sinek imha ameliyatına iştirak edenler içinde birinciliği bir balıkçı kazanmıştır. Bu adam 200 bin sinek öldürmüştür. İkinci gelen bir köylünün öldürdüğü sinek mikdarı ise 180 bindir.

Edirne hayvan sergisi

Edirne (Akşam) — Her yıl vilâyetimizin Meriç köprüsü başında açılmakta olan Ehli hayvan sergisi bugün açıldı.

Sergiyi Edirne ve havalisinden besili ve damızlık muhtelif cins hayvan iştirak etmiştir. Bu seneki serginin diğer senelerden daha büyük bir rağbete mazhar olduğu anlaşılmaktadır. Sergide derece alan at, inek ve emsali hayvan sahiplerine nakdi mükâfat verilecektir.

Köylerde ecza dolapları ve kasa

Gemlik (Akşam) — Köylerde aynı örnek ve renkte birer ecza dolabı ile birer kasa yaptırılmaktadır. Ecza dolaplarında köy hastalarının ilk tedavisine lüzum olan tıbbî ecza, sargı ve saire bulundurulacak ve kasalarda da yedieminlerde duran ve muhtarların cebinde gezen köy bütçesi muhteviyatı ile sandık varidatı muhafaza edilerek masraf ve varidat için de ayrıca kasa defterleri tutulacaktır.

Avrupada huzur ve refah içinde yaşıyan küçük bir memleket: Hollanda

Hollandanın Avrupadaki arazisi çok az olmakla beraber müstemlekelerinin zenginlik ve vüsatı itibarile dünya devletleri arasında üçüncü mevkii işgal ediyor. Hollandalılar, bugünkü refah ve huzurlarını Kraliçe Wilhelminenin dirayetine atfettiklerinden tahta oturusunun kırkinci yıldönümünü parlak surette tesid etmişlerdir

Kırk senedenberi rahat ve huzur yüzü görmiyen Avrupalı, hiç bir zaman istifini bozmıyan ve emniyet ve rahatı kaçırmıyan memleketlerinden biri de Hollandadır.

Avrupalıların şimalinde ve Manş denizi sahilinde olup karadan Almanyanın ve Belçikanın komşusu ve Fransanın da yanbasında bulunan ve denizden de İngilterenin yakın komşusu olan bu küçük memleketin mesahası 34,186 kilometre murabbî ve nüfusu yedi milyon kişidir.

Avrupadaki yeri ve nüfusu az olmakla beraber haricte geniş müstemlekeleri vardır. Uzak Şarkta müstemleke imparatorluğu ise İngiliz ve Fransız müstemleke imparatorluklarından sonra dünyanın en büyük ve en zengin müstemlekelerini teşkil eder.

Hind Felemengi, yahut Hindi Şarkı namı verilen bu müstemleke imparatorluğunun mesahası iki milyon kilometre murabbî ve nüfusu elli milyon kişidir.

Avrupada Hollandanın coğrafi ve siyasî mevkii gayet nazik ve müstemleke işleri çok muazzam olduğu halde hiç bir zaman huzur ve rahatı kaçırmamış olmasını başında bulunan kraliçe Wilhelmine'ye borçludur.

Bunun için mumaileyhanın hükümdarlık tahtına oturmasının kırkinci yıldönümü bütün Hollanda büyük hararet ve samimiyetle tesid edilmiştir. Geçid resmine 16,000 asker ve 90 tayyare iştirak etmiştir.

Bu münasebetle Hollandanın yakın mazisi ve tarihi bütün Avrupa tarafından yeniden gözden geçirilmektedir. Hollandanın Avrupada ve Asyada huzur içinde yaşamasında başlıca âmil kraliçenin sulhî muhafazada gösterdiği dikkat ve meharret olduğunda bütün dünya müttefik bulunmaktadır.

Sulh, halkta halinden memnuniyet, içtimai, maddî ve fennî sahalarda terakki temin etmiştir.

Pazarlıksız satış

Kanunun tatbiki için bugün yarın emir gelmesi bekleniyor

Pazarlıksız satış kanununun tatbiki etrafında bugün yarın emir gelmesi beklenmektedir. Etiketle satış yapanların gittikçe çoğaldığı görülüyor. Alâkadarlardan bir zat bu hususta bir muharririmize demiştir ki:

— Henüz kanunun tatbik emri gelmeden bazı müesseselerin maktu satışa başlaması memnuniyeti mucib bir harekettir. Kanunu şimdiden tatbik etmeğe başlayanların pek kısa zamanda çoğalmakta olduğunu görüyoruz. Demek oluyor ki, pazarlık usulünden satıcılar da usanmışlar ve kanunu benimsiyerek derhal tatbikine geçmişlerdir. Bunlar arasında şimdilik bazı hileli yollara sapanlar da vardır. Fakat dürüst hareket edenleri de yok değildir.

Belediye tatbik emrini alıp işe başlayınca şüphesiz bu hilekârlar kanunun emrettiği şekilde hareket etmedikleri takdirde yakalanarak cezalandırılacaklardır.

İstanbul Şehir tiyatrosu İzmirde

İstanbul Şehir tiyatrosu, fuar münasebetile İzmirde gitmiş ve dün fuar tiyatrosunda Sözü'nün kısısı piyesile temsiline başlamıştır.

Cizre ve Bitlise doğru demiryolu inşaatı

Şimendifer inşaatı süratle ilerliyor, köprüler ve menfezler yapılıyor

Sürid (Akşam) — Diyarbakırdan Cizre ve Bitlis istikametinde yapılmakta olan demiryolu inşaatı süratle ilerlemektedir. Diğer taraftan köprülerin ve menfezlerin de çabuk inşasına çalışılmaktadır.

Şimendifer ilimize 18 kilometre mesafede olan Başurdan geçecektir. Bunun için Süirde Başura kadar muntazam bir şosenin yapılması kararlaştırılmıştır. Yolum güzergâhı baş mühendis bay Rasih tarafından tesbit edilmiştir. Ayrıca Diyarbakırdan Bitlise yeni bir şosenin inşası kararlaştırılmış ve derhal faaliyete geçilmiştir.

Demiryolunun bitirilmesinden sonra bu havali de iktisaden inkişaf edecektir. Bir fen heyeti Garzanın şimalinde demiryolunun geçeceği istikameti tesbit etmekle uğraşmaktadır. Binlerce işçi dolgun gündelik ile iş bulmuşlardır. Evvelce otuz kırk kuruşa çalışmak için can atan işçiyi bu ücretle tedarik etmek hayal olmuştur.

Halk yurdlarına refah getirecek olan ilk lokomotif düdüğünü işitmek için sabırsızlanıyor.

lâhiyeti işi değil, teknik icabattan sayılmıştır.

Bu suretle Wilhelmine fevkalâde kuvvet ve metanet ve şahsiyet sahibi bulunduğunu bir çok tecrübeler ile isbat etmiştir.

Kraliçe sulh ve sükûnu sevmek ile beraber icab ettiği takdirde Felemenk ırkının şeref ve namusunu muhafaza ve müdafaada en cesurane hareketlerden çekinmemiştir.

Cenubi Afrikadaki Hollandalı muhacirler olan Boerlerin teşkil ettikleri Transval cumhuriyetinin reisi olup iki sene bütün İngiliz imparatorluğunun müsellâh kuvvetlerine karşı meydan okuyan Krüger mağlûb olduğu zaman iltica edecek bir yer bulamamıştır. O zaman henüz yirmi yaşında bulunan kraliçe Wilhelmine, Gelderland ismindeki zirhlîyi gönderip Krüger'i İngilizlerin eline esir düşmekten kurtarmıştır.

Bütün İngiliz imparatorluğuna Hollanda gibi küçük bir devletin denizde meydan okuması demek olan bu hareket kraliçeye karşı bütün dünyanın takdirini temin etmişti.

Umumi harbe Hollandanın bitaraf kalmak azmini takviye eden gene kraliçenin nüfuzu olmuştur. Fakat harbin sonunda Almanya imparatoru ikinci Vilhelme Hollanda erazisinde melce vererek bütün galib devletlere meydan okumaktan da çekinmemiştir.

Bu kadın hükümdar tab'an ne kadar sulhperver olsa da memleketinin ve mensub olduğu ırkın şeref ve namusu meselesi karşısında hiç bir fedakârlıktan çekinmemiştir.

Kraliçe Wilhelmine tahta oturduğu günden itibaren saraydaki her türlü israfata nihayet vermiş, fakat hayır işlerine ve müesseselerine karşı gayet cömert davranmıştır.

Aynı usulî devletin malî idaresine de tatbik etmiştir. Bunun için üç sene evvel sterlin ve dolar gibi en sağlam paralar yuvarlanırken Hollandanın parasını bu felâketten kurtarmıştı. — F.

Zehirli çörekler

Sofyada 150 kişi yedikleri çöreklerden zehirlendi

Sofya 4 — «Hacı Dimitir» mahallesinde 150 kişi hep birden zehirlenerek hastalanmışlardır. Polisiye yapılan tahkikat neticesinde, hastalananların bir fırında makine yağ ile yapılan tatlı çörek yemelerinden zehirlendikleri anlaşılmıştır. Zehirlenenlerin çoğu çocuk ve kadındır. Fırıncı amelesi Goran Simeonov yakalanmıştır. Simeonov, ifadesinde, o gün sarhoş olduğunu ve bu yüzden yanlışlıkla fırında ay çiçeği yağı yerine makine yağı ile çörek yaptığını farkında olmadığını söylemiştir.

B. Stoyadinoviçin Sofyayı ziyareti

Sofya 4 — Başvekil B. Köse İvanof, Harbiye, Maliye ve Nafia Nazırları ile Cenubi Bulgaristanda dolaşırken Dnes gazetesine vaki olan beyanatında, Yugoslavya Başvekilî B. Stoyadinoviç'in Sofyayı, eylûlden sonra ziyaret edeceğini söylemiştir.

Arnavutlukta siyasî müteciler için af

Tiran 4 (A.A.) — Kraliğin ilânının onuncu yıldönümü münasebetile kral, hususî bir talepname ile Arnavutluğun haricteki mümessillerine müracaat edecek olan bütün siyasî mütecilerin affedileceğini bildirmiştir.

PAZARTESİ KONUŞMALARI:

Klâsik nasıl doğar?

Klâsik, rönasansta meydana çıkan bir mesele oldu. Grek ve lâtîn edib ve filozoflarını nümune almak davası bu meseleyi doğurdu. (Bu yeni doğan çocuğun adı ancak XVII nci asırda konmuştur.) Fakat bu demek, rönasanstan evvel klâsik yoktu demek değildir. Çünkü lâtînler eski Yunanî örnek almışlardı. Diyeciks-niz ki grekler kimi nümune aldılar? Ben de mevzuumu anlatmak ve açılmak için böyle bir sorgu bekliyordum. Bunu izah ederken, serlâvha ittihaz ettiğim sualın cevabı kendiliğinden verilmiş olacaktır.

Yunanlıların kültür bakımından l'angi milletle temas ettikleri ve o milletlerin eski grek edebiyatına hangi noktalardan nümune olduğu hâlâ üstünde ince aramalar yapılan esli ve müphem bir mevzudur. Mülâkakat olan bir şey varsa beşerî, şöhretle alakasız, öbür dünyadan önce yaşayanların âlemini söyleyen ilk edebî mahsul, eski Yunanlıdır. Homeros, milâddan dokuz asır evvel Odise ve İlyada'yı vücuda getirmişti. Bu iki esere benzer, henüz tarihte onlara tekaddüm eden bir yazı bilmiyoruz. Yalnız biliyoruz ki bu iki epope, halkta, kim bilir ne kadar zaman yaşamış menkıbelerin bir araya gelmesinden doğmuştur. Homeros'un dehası, bu toplamayı ve bu inşayı yapmağa muktedir oluşundadır.

Bu iki eser niçin klâsiktir? Çünkü üstünden asırlar geçmiş; rasyonel, beşerî ve edebî mahiyeti söz götürmez bir kıymet kazanmıştır. O kadar ki bu kıymet, zamanımızda bile yaşıyor. Şu halde bir eser şunu veya bunu nümune aldığından dolayı değil, bizatihi büyük bir edebî kıymet taşıdığı için, daha doğrusu kendisi kendinden sonrakilere nümune olacak değere yükseldiği için klâsik olur. Klâsik eser, bu bakımdan şaraba benzetilebilir. Güzel üzümden yapılmış bir şarab, istikbalinden ne kadarını maziye mal ederse kıymetinden o kadar kâr eder. Bozulmuş, sirke olmuş bir mayı, o da üzümden yapıldığı halde asırlarca bekletseniz hiç bir kıymeti olamaz. Esasen şarab değildir ki beklemesi ona şarab olarak bir kıymet verebilsin.

Nümuneler, ancak maya vazifesi ni görürler. Dante, Virjilyus'u üstad tanıdı. Hattâ Muhiddini Arabî'den de istifade etmiştir diyenler var. Fakat ilâhî Komedyâ, ne Virjilyus'te, ne de Muhiddini Arabî'de yoktur. Bu kitab, yalnız ve yalnız Dante'nindir. Üstadı veya üstadlarla ancak «kendisini mayalamıştır; o kadar... Dante'yi ve eserini klâsik yapan, bizatihi kıymetleridir. Buluş yerü, bulduğunu anlatış kudretleridir. Eğer sırf eski Yunanî ve Lâtînî örnek almak, klâsik olmak için kâfi gelseydi büyük İran şairi Saadi, klâsik sayılamazdı. Halbuki Gülisten, dünya edebiyatları içinde klâsik olarak kabul edilmiş bir eserdir.

Goethe, bir gün Eckermann'la on dokuzuncu asır fransız şairleri üzerine konuşurken klâsik ve romantik mefhumları hakkında şöyle demişti:

«Hatırlama yeni bir tarif geldi; romantikle klâsik arasındaki münâ-

sebetleri iyi anlatır sanırım. Ben sağlam ve sıhhatte olana klâsik, hasta olana da romantik diyorum. Nibelungen, Homer gibi klâsiktir. İkisi de sağlam ve kuvvetlidirler. Yeni eserlerin çoğu, yeni oldukları için değil, zayıf oldukları için, sakat ve hasta oldukları için romantiktirler. Eskiler, eski olduklarından dolayı değil, sağlam, taze, neşeli ve sıhhatte oldukları için klâsiktirler.»

Goethe, Fransada romantizm ve klâsizm kavgalarını, meşhur Globe mecmuasını dikkatle takib ederdi. Gene bir gün bu mevzuda konuşurken şöyle demişti:

«Kendi zamanının mahsulü olan bir alay kaide ve esaslar ne mâna ifade eder ve klâsik - romantik diye yapılan bu kavgalar neye yarar? Mühim olan şudur ki bir eser, haki-katen iyi ve güzel yapılmış olsun. O da bir gün elbette klâsik olacaktır.»

Tamamile bu fikirdeyim. İlle şu nümune veya bu nümune alınmalıdır diye bir noktaya saplanmamalıyız. Zarurî olan, kendimizden önce gelip geçmiş bütün büyükleri umumî olarak, mizacımıza uyanlarını ise mahrem ve hususî olarak gayet yakından tanımamızdır. Büyüklere yaklaşımadan büyük olunmaz. Büyüklere bilmeden bilinecek büyükler sırasına geçilmez. Hafız Şirazi, dünyanın en büyük bir sairine ved veren bir prototip olmuştur. Hafız, eski Yunanî mi, yoksa Lâtînî mi biliyordu? Eski Yunanî ve Lâtînî bilen bir hemayarı onu buldu ve sevdi. Onda ki kıymeti keşfetti.

Bu izahlardan anlaşılmuştur ki klâsik, edebî bir dehânın derin bilgi ve parlak buluşlarla doğuyor. Yapılacak içkinin mayası iyi, maddesi sağlam olsun; üstünden zaman geçtikçe hükümlerde birlik olacak, herkes onu mükemmel eser tanıyacak ve böylece klâsik sayılacaktır. Bizdeki nazariyecilik gibi Avrupada da eski Yunan ve Lâtîn taklidiçiliği moda olmuştur. Bu mukallidlerin eserlerinden ne kaldı? Hiç... Dava, eskiyi bilmek ve yeniye bulmaktır. Bunu yapabilen, ileri asırlara, daha sağken bakmaya hak kazanmış demektir. Klâsığın bir mânası da ölümsüzlük, devam ve bekadur. Geçici insanlar, ancak geçici eserler verebilirler. Klâsik, kalmakta inad ve ısrar edebildir. Bazan unutulur gibi olsa da gene zaman gelir, dirilir ve kendisini zorla size kabul ettirir. Onun için klâsik, doğan, fakat ölmeyendir.

Hasan - YÜCEL

Bursa otellerinden (Palas) ismi kalkıyor

Bursa 4 (Akşam) — Belediye bir çok oteller teftişe tabi tutulmuş ve bazılarında görülen noksanlar tesbit edilerek zabıt tutulmuştur.

Bu arada birinci sınıf otellerin isimlerinin sonuna «Palas» kelimesini koymaları da uygun görülmiyerek, bunların kaldırılması kararlaştırılmıştır.

«Palas» kelimesi, dünyanın her tarafında yalnız yüksek konforlu fevkalâde otellere mahsus bir tabirdir. Bursa'mızda bu evsâfî haiz tek otel, Kaphçalar Türk anonim şirketinin «Çelik palas» otelidir.

Nürenberg kongresi bugün içtima ediyor

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

1 — Almanya, harbe başvurmak istemiyor, 2 — Fakat Südetlere âzamî bir muhtariyet temin etmeyen bir uzlaşmayı kabul etmeyecektir, 3 — Alman hükümetinden, meşru taleplerinin isaf ve tahakkuku için ilânihaye beklemesi taleb edilemez.

İşte bütün bu noktalar, B. Hitlerin nutkuna verilen ehemmiyeti tebarüz ettirmektedir. Kongre müzakeratı bir hafta sürecektir.

Nürenberg kongresine 600,000 kişi gelecektir. Patronlar, kongreye gidecek olan memurlarına ücretli mezu-niyet vermeğe mecburdurlar. Bu ücretli mezu-niyetler, senelik mezu-niyetlere mahsub edilmeyecektir.

Kongreye talebe, muharrir ve artistlerden 15,000, Hitlerci gençlerden 1000, hücum kıtalarından 80000, S. A. kıtalarından 27000, Nazi partisinin erkânından 150,000, ecnebi memleketlerde yaşayan Almanlardan 4000 kişiden başka diplomatlar, gazeteciler ve saire iştirak edecektir.

Kongre, bütün Almanların birleştirilmesi, bolşevizme ve Yahudiliğe karşı mücadele meselelerini de tedkik edecektir.

Amerika cephan fabrikaları

Vaşington 4 (A.A.) — Ruzvelt, hususî silâh ve cephan fabrikalarını çok miktarda imalâtta bulunmağa alıştırmak maksadile bir tecrübe mahiyetinde olmak üzere, bu müesseselere siparişte bulunması için Harbiye Nezaretine iki milyon dolarlık tahsisat vermiştir.

MUHABİR MEKTUPLARI:

Arifiye eğitmen kursunda neler müşahade edilir?

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

yemekleri bir türlü fakat çok ve kalorisi hesaplı.. her gün soğukluk, ayrıca haftada iki defa tatlıları var.. büyük bir istiha ile yemeklerini yiyorlar. (25) kişisi Bilecik vilâyetinden (50) si de Kocaeli vilâyetinden olmak üzere mevcudları (75)...

Her eğitmenin bir karyolası.. karyolanın başında küçük bir dolabı içinde ihtiyaçlarına.. tekabül edecek her çeşid malzeme mevcud.. dış fırçalarına varınca kadar.

Yarınki vazifelerini şuurlu bir şekilde idrak etmiş vaziyettedir...

Evet tam bir öğretmen değil.. fakat dönecekleri köylerinin tam bir terbiyecisi olacakları muhakkak... Nitekim, zaman zaman kursa civar olan köylere.. ettiklerinde o köylerin işlerini tedkik ediyorlar. O köylüye.. invar-dım olmak üzere orada müsterekçalışmalarda bulunuyorlar.

Ezcümle köyün lâalettayın bir bahçesine hepsi girerek ağaçlarını budamak, aşlamak ve temizlemek gibi ziraat faaliyetleriyle o köye bir nümune bahçesi meydana getiriyorlar. Keza o köylerin lâğımları, yolları, samanlık ve evleri üzerinde uzun uzun münakaşa ve hasbihallerden sonra bazı kararlar veriyorlar, bu suretle hem köye hem de kendilerine birçok istifadeler temin ederek kurslarını dönüyorlar.

Her gün öğrenebildikleri bilgilerini toplayan not defterlerine bakılırsa içlerinde çok beğenilen yazı yazmalar ekseriyeti teşkil etmekte... Okupaları çok düzgün.. her şeyi sorma ve öğrenme itiyadı kendilerine tam mânasile verilmiş...

Arifiyede cereyan yoktur. Kursun satın aldığı motörler istihsal edilen elektrik cereyanı ile binalarını ışılatmıştır. Bilhassa haftada iki gece olmak üzere vilâyet kültür dairesinin seyyar sessi sineması buraya gelerek eğitmenlere sinema gösteriliyor. Şimdiki binalarının biraz ötesinde inşa edilmekte olan yeni binaları pek yakın bir zamana kadar ikmal edileceğine göre bu devrenin eğitmenleriyle diğer yıl devrelerinin eğitmenleri de bundan sonra daha modern bir binaya kavuşmuş bulunacaklar. Hülâsa kursun genel durumu ve çalışması iftihara değer bir haldedir.

İdareci ve öğretmenlerine daha ileri başarılar temenni ederek hareket etmek üzere olan trene atılarak yarılarından ayrıldım.

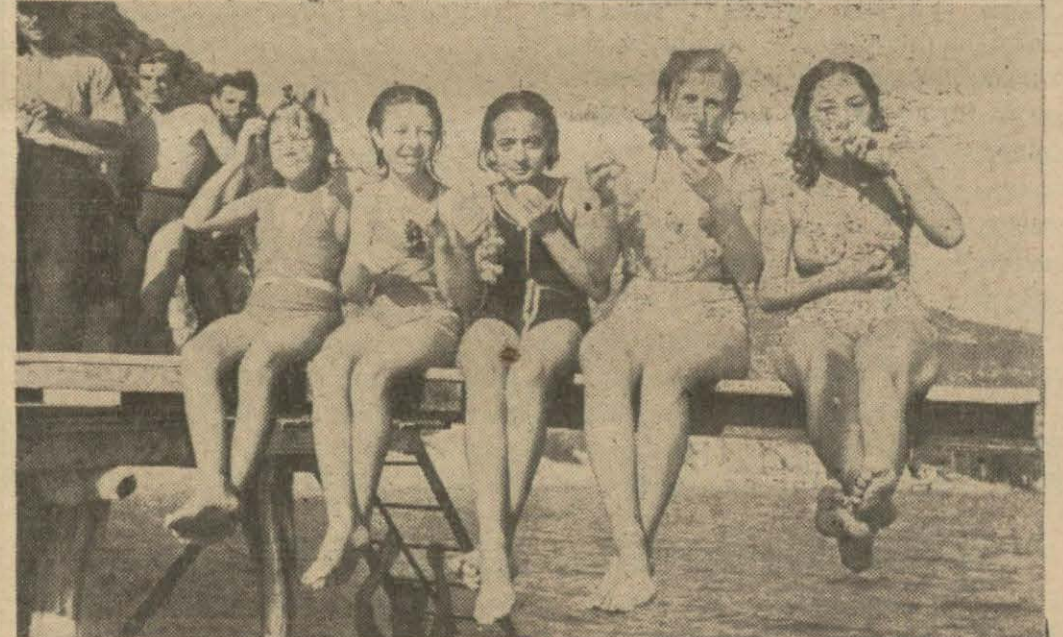
Hereke üzüm bayramı parlak surette kutlandı

Birinciliği Çavuş, ikinciliği Tavşancıl, üçüncülüğü de Balbal üzümü kazandı

Vall B. Hâmid Oskay, üzümçüleri teşvik eden bir nutuk irad etti. Ayrıca deniz yarışları da yapıldı

Dükkü üzüm bayramından iki enstantane: Üstüm sandıkları başında ve köylü kızlar

Yukarıda: Çavuş üzümünde birinciliği kazanan B. Halûk, ikinciliği kazanan B. Hilmi, köylü kızlar üzüm taşıyorlar. Altta: Deniz yarışlarına giren bayanlar üzüm yiyorlar

İzmit 4 (Telefonla) — Kocaeli vilâyetinin Herekede tertib ettiği Üzüm bayramı bugün fevkalâde bir surette kutlanmış, İzmitliler, Herekelilere civar kaza ve köylüler çok iyi bir pazar geçirmişlerdir. İstanbuldan gelen misafirler arasında Kocaeli mebuslarından B. Salah Yargı, B. Hasan Hayri, B. Ali Dikmen, Zonguldak mebusu B. Halil Türkmen, İstanbul ziraat müdürü, gazeteciler bulunuyordu. Amiral Fahri Engin, amiral Hulûsi, general Rüşti, İzmitte bulunan mülkiye baş müfettişi B. Nedim Nazmi ve kalabalık davetli kütlesi de hususî vasıtalarla İzmitten Herekeye gelmişlerdi.

Kocaeli valisi B. Hâmid Oskay misafirlerle ve bağcılarla meşgul oluyordu. Köylü elbisesi giymiş kızlar misafirlerini yeni bestelenen üzüm şarkısını söyleyerek karşıladılar ve çok alkışlandılar. Evvelâ vilâyete aid kazalar arasında seçmeler yapıldı. Kazaların üzüm birincileri taayyün ettikten sonra vilâyet seçimi yapıldı ve Gölcük kazasının Saraylı Sivritepe Çavuş üzümü vilâyet birinciliğini kazandı. İkinciliği de Tavşancıl üzümü kazandı. Balbal üzümünde birinciliği ve ikinciliği Tavşancılular kazandılar. Bağcılar bu bayrama çok iyi bir şekilde hazırlanmışlardı. Ufak sandıklar içinde muntazam ambalajlı çok nefis üzümler bütün istihaları celbediyordu.

Deniz kenarındaki güzel köşte misafirler ve gazeteciler şerefine bir öğ-

le ziyafeti verildi. Çok neşeli geçen yemekte bol bol üzüm suyu içildi.

Yemekten sonra üzümçülükte birinci ve ikinciliği kazananlara nakdi ikramiyeler verildi.

Vali B. Hâmid Oskay bağcılarımıza teşvik eden çok güzel bir nutuk irad ederek bayramın gayesinden bahsetti. Geç vakte kadar Camlı bahçede eğlenen ve gezen misafirler geldikleri vasıtalarla yerlerine döndüler. Bağcılar teşvik eden bu bayram her sene aynı günde Herekede kutlanacaktır.

Deniz yarışları

Üzüm bayramı münasebetile İzmit Halkevinin tertib ettiği büyük deniz yarışları da Herekede yapılmıştır. Yarışlar çok heyecanlı ve muntazam olmuştur. Yarışlara İzmit İdman yurdu, İzmit Akyeşil, Kâğıd fabrikası, Karamürsel, Hereke klüpleri iştirak etmişti. Neticede bütün birincilikleri İzmit İdman yurdular, ikincilikleri de Karamürselliler kazandılar ve çok alkışlandılar. Kazanan yüzücülere Halkevi reisi B. Nail Türe tarafından merasimle madalyaları verildi.

Trakyada yeni 19 köy okulu

Edirne (Akşam) — Vilâyetimizde yapılacak 19 köy ilkokulu binasının temelleri atılıp inşaat faaliyetine başlanmıştır. Bu mekteplerden Kırkirelli ile Edirnenin beş kazasında 66 okul yapısı sırası ile yeniden yapılacaktır.

Aydında 30 ağustos zaferânın tesidinden bir manzara

İmralıda dinlediğim hakikî romanlar..

Eski bir idam mahkûmu gözleri yaşlı olarak mazisini anlatıyor..

Hâkimin önünde bağırdım: "Ben kirli bir adamım; beni idam ediniz.. yaşamak istemem...."

İmralı cezaevine girerken biri arkamda fısıldadı:

— Kadınsız ülkeye giriyoruz. Burası Marmaranın Aynarozu...

İlerliyoruz. Adliye Vekili:

— Fakat, diyor, mahkûmların içinde öyle kuvvetli aktörler var ki... Geçen gelişimde bize bir piyes temsil ettiler; fevkalâde iyi oynadılar. Adada musiki de pek ileri gitmiştir...

Bu esnada yanıma eskiden bu hapishaneyi ziyaret ettiğim zaman tanıdığım bir mahkûm yanaştı:

— Buraya, dedi, cezası idamdan küreğe çevrilen bir mahkûm geldi. Başından geçenleri dinlemek ister misiniz?

Ufak tefek, esmer bir gençci işaret ettiler:

— İşte bu... dediler, kunduracı Abdullah...

Biraz sonra kunduracı Abdullahın başından geçenleri dinliyorum. Bu za-yıf genç dik dik yüzüme baktı:

— Bir mahkûm, mahkemede kendi idamını ister mi? dedi. İstemez, değil mi?... Fakat ben mahkemede kendi idamımı kendim istedim. «Ben temiz insanların içinde yaşamağa lâyık değilim... Beni idam ediniz...» diye bağırdım. İdam hükmü aldım. Ve bunu da hak etmiştim.

Size başımdan geçenleri birer birer anlatayım:

— Anadolunun cenup vilâyetlerinden birindenim... Doğduğum yer İshak Hacı adında küçük bir köydür. Başımdan geçen hâdiseden bir müddet evvel köyümüzü düşman işgal etti. Babamı Kara Ali isminde biri o düşmana haber verdi. Babam için:

— Bu adam sizin aleyhinizde çalışıyor!... demiş...

Kara Alinin bu ihbarı üzerine düşman, beni alıp götürdü. Babamın gitmesiyle beraber Kara Ali, düşman neferlerle evimizi altüst etti. Ne kadar paramız varsa aldı. Üç gün babam hakkında hiç bir malûmat alamadık. Dördüncü gün babamı bir katırın üstünde, ölüm halinde getirdiler. Kençisine işkence yapmışlar... Düşman neferleri:

— Bizim aleyhimizde nasıl çalışıyorsunuz?... diye sualler sormuşlar. Babamdan cevap alamayınca onu söylemek için tırnaklarının arasına kamış sokmuşlar, zavalıya ne işkenceler etmemişler!...

Babam bunlara tahammül edemedi. O gece öldü. Babamın ölümünden sonra bir gün mektepten eve döndüğüm zaman, hemşire bir kâğıt uzattı:

— Bunu, dedi, babamın eşyaları arasında buldum.

Baktım, babamın vasiyeti... Sanki başına gelecekmış gibi, Kara Alinin kendisine düşmanlığını vasiyetinde yazıyordu. Bundan başka vasiyetnamede benim için «Oğlum mektebe devam etsin»... Kız kardeşim için de «Kızımı da evlendirin... ben bu iki iş için de para ayırdım!» diye yazıyordu.

Gel gelelim o paraları da Kara Ali almıştı. Üstelik babamın vasiyetini okuduğumu öğrenen Kara Ali, benim kendisinden intikam almak niyetinde olduğumu sanıyordu. Bir gün mutlaka benim, kendisini öldürecekime inanmıştı. Halbuki benim aklımda katliyen böyle bir şey yoktu. Kara Ali benden kurtulmak için arkama Dört-yollu Mehmed adında birini koydu. Ondandır bu Dört-yollu başka bir cürümden idam edildi ya... Ne ise...

Dört-yollu bir gece ölüme çıktı. Tabanca ile bana ateş etmeye başladı. Yanımda benim de tabancam vardı. Hemen çıkardım. Ben de ateşe başladım.

Dört-yollu korktu, kaçtı. Fakat Kara Ali her gün arkama adam koyuyor, her gün beni öldürtmek fırsatını kolluyordu.

Dört-yollu ikinci defa benim için bir pusu kurdu. Bu sefer onun attığı kurşunlarla vuruldum. Hastaneye düştüm. Üç ay yattım... Çıktım. Gene Kara Alinin adamları peşimi bırakmı-

Kunduracı Abdullah macerasını anlatıyor. Mahkûmlar muharririnin etrafında..

yor. Nihayet, ne yalan söyleyeyim? Ben de bu adamı öldürmeğe karar verdim. Silâh tedarik ettim.

Bir gece Kara Alinin evine girdim, Kara Ali kardeşi ve amcasının oğlu ile oturup yemek yiyordu. Derhal ateş ettim. Kendimi bilmiyorum, mütemadiyen kurşunları boşaltıyordum. Üçü de kanlar içinde kalmıştı. Kara Ali ile kardeşi öldü. Amcasının oğlu iyi oldu.

Mahkemede, vakada kasıt olduğunı söyledim:

— Beni idam ediniz!... dedim.

Fakat yaşım dolayısıyla cezamı 26 seneye indirdiler. Şimdi burada bambaşka bir adam oldum. Bu eski vakayı hatırladıkça kendi kendimden utanıyorum. Arada intikam, kin, zulüm ne olursa olsun, insan başka birinin kanını ne hakla dökebilir?...

Hapishane benim için bir mektep oldu. Hiç bilmediğim halde burada kunduracılık öğrendim. Yaptığım terlikler İzmir, Ankara, İstanbul sergilerinde üç kere birincilik kazandılar. 13 sene içinde yaşamasını öğrendim. Baştan başa değiştim. Bugün bir tavuk keserken yüreğim sızlar...

Bu esnada 747 numaralı mahkûm kunduracı Abdullahın macerasını dinliyen arkadaşları bana:

— Vallâhi öyle bayım!... dediler. Size yemek hazırlamak için birkaç koyun kesilecekti. Mahkûmlardan her biri:

— Kan dökmek güç geliyor!... diyerek koyunlardan uzaklaşıyorlardı. Hayvanları güç hal ile kestirdik.

Vaktile üç, dört insan kanı dökenlere bugün koyun kesmek bile güç geliyor.

Onlar karşımda mazilerinden böyle kötü kötü bahsedilerken, içime tatlı bir his doluyor. Âdetâ iyi olan hastaların karşısında gibiyim...

Asrî hapishaneçilik tekniği, ciğerleri kalmamış verem hastaları gibi, kendilerinden ümit kesilen bu insanların yavaş yavaş kurtarıyor.

Adaya girerken ceketimi çıkarmış ve bir kenara koymuştum. Sonra ada içinde saatlerce dolaştım. Bir aralık üşür gibi oldum. Ceketimi aradım. Eşkiyalık etmiş bir haydut uzaktan, elinde ceketim, koşu koşu geliyordu:

— Buyur!... diye ceketini bana uzattı.

Ne yalan söyleyeyim; aklıma ceketin ceplerini, cüzdanımı muayene bile gelmedi. Karşımdaki adamlar bana o derece itimad uyandırılmıştı.

Bu sırada gözümün pek nazik tavırlı bir adam ile ilişti. Kendisine sordum:

— Sizin çıkmanıza ne kadar müddet var?

Gülümsedi:

— Benim mahkûmiyetim bitti. Şaşırdım:

— Pekî... Burada ne arıyorsunuz?

— Cinayet mahkûmu idim. Müddetimi burada geçiriyordum. O zaman içimden: «Mahbusluğum bitse de şehre dösem...» diyordum.

Müddetim bitince ne yalan söyleyeyim, şehre dönmekten âdetâ utandım, mazimi unutturmadan insanlar arasına karışmak istemiyordum. Halbuki çalışmağa da karar vermiştim. Adliye Vekiline bir mektup yazdım. Ben iyi inşaat ustasıyım; burada inşaat ustası olarak kalmak istedim. 45 lira maaşla Adliye Vekili beni buraya usta yaptı.

Şimdi tıpkı eskisi gibi yaşıyorum. Mahbusluk zamanında yaptığımı karyolada yatıyorum. Mahbusluk zamanındaki saatte kalkıyorum. Mahbusluk zamanındaki vakitte yatağıma giriyorum.

— Şehre iniyor musun?

— Aklıma bile gelmiyor...

O zaman, İmralıdaki mahkûmlara gösterilen şefkatin büyüklüğünü anladım. Burada herkes hayatından memnundu. Mahbuslar başka hapishanelerdeki mahkûmlardan nasıl bahsediyorlardı biliyor musunuz?

— Biz rahatız; Allaha şükür... Amma zavalı öteki mahkûmlar hapishane köşelerinde hayatlarını geçiriyorlar.

İmralıdaki mahkûm, bu adayı hapishane addetmiyordu.

Genç bir adam gözümün ilişti.

Konuşması gayet düzgündü. Sordum:

— Siz niçin yatıyorsunuz?

— Galata postanesi veznedarının katli meselesinden...

Bundan bir müddet evvel herkesi uzun uzun meşgul eden bu esarengiz

Karşıyakada sıtma müca-delesi iyi neticeler verdi

Sivrisineklerin yüzde 95 i imha edildi, mücadele devam ediyor

İzmirin Karşıyakasından bir görüntü

İzmir (Akşam) — İzmir şehrinin sıtma mücadele mntakasına ithali için vilâyetçe Sihat ve İctimai Muavenet Vekâleti nezdinde teşebbüslerde bulunulmuştu.

Geçen yıl, Karşıyaka nahiyesi, köyleriyle birlikte sıtma mücadele mntakası içine alınmış ve yapılan esaslı mücadele, çok mühim neticeler vermiştir. Bu yıl sivrisinek, geçen yıllara nazaran Karşıyakada yüzde 95 azalmıştır. Karşıyaka ve köylerinde muntazaman mızotaje tabi tutulan lokal 7,100 dür.

Muvakkaten evlerinden ayanaların evlerinde mücadeleye devam edilmesi için bu gibi evlerin polis marifetile açılarak helâ çukurlarına ve su birikintilerine motörün yağı dökülmesi hususunda zabıtaya müracaat edilmiştir.

Karşıyaka, sıtma mücadele mntakasında bulunan ve denize dökülen derelerin ağızları temizlettirilmiştir. Mücadele işlerinde 6 memur ve 10 amele çalışmaktadır.

Karşıyaka civarında bazı büyük bataklıklar vardır. Bunların kurutulması için etüdler yapılmış, projeler hazırlanmıştır. İzmirin İnciraltı plâjına yakın bir yerde bulunan bataklık kurutulması için de proje hazırlanmıştır.

Vilâyet bütçesinden ayrılacak 2,000 lira ile bu bataklık kurutulabilecek. Bataklığın deniz kısmına çekilecek duvar sayesinde med zamanlarında deniz sularının bataklığa akmasına meydan verilmeyecek ve ayrıca kanallar yaptırılacaktır. Bu kanallar sayesinde bataklık suları, denize akıtılacaktır.

Kanalların ağızlarında suyun taz-yıkile kendiliğinden açılır kapanır otomatik kapaklar yapılacaktır. Denizin med zamanlarında suların taz-yıkile otomatik kapaklar, kendiliğinden kapanacak, deniz suyunu bataklığa bırakmayacaktır.

Karşıyaka nahiyesinin Dedebaşı, Bostanlı, Hacı Hüseyinler, Şemikler, Turan ve Bayraklı köylerinde sıtma mücadelesine ehemmiyetle devam edilmekte, teşkilât ilmi esaslara göre çalışmaktadır.

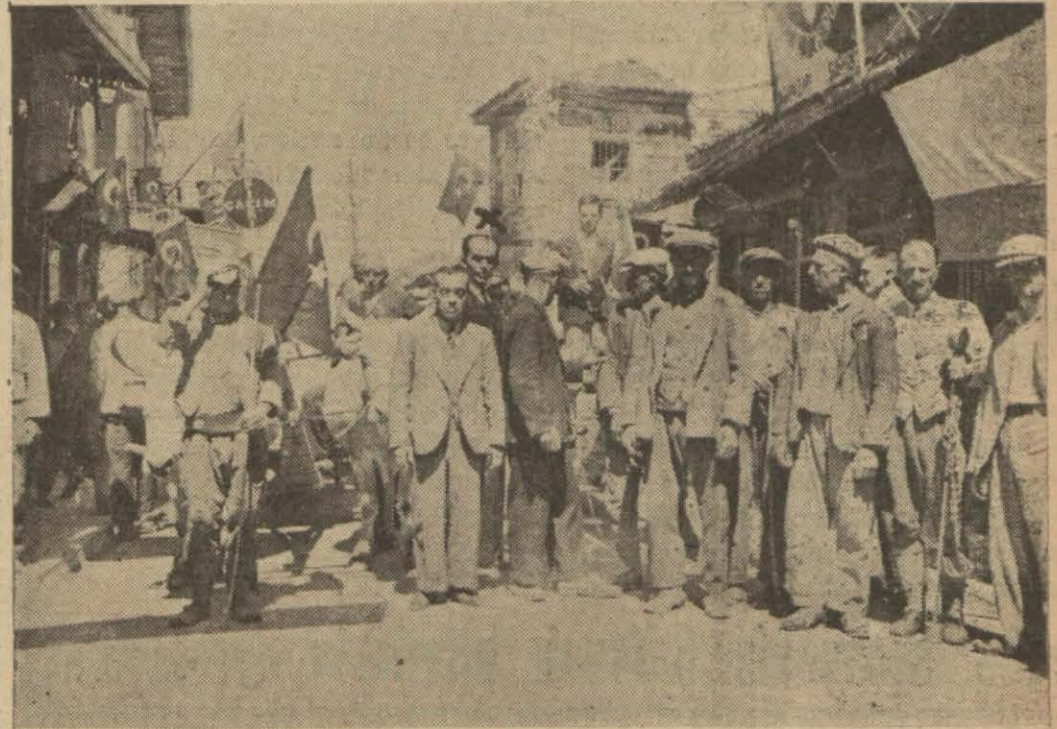
Bu yıl mevzûl bir kaç yerde sivrisinek uçkunu olmuş. alınan mücadele tedbirleri sayesinde derhal imha edilmiştir.

İzmir ve Manisa sıtma mücadele heyetlerinin mesaisine reis sıfatıyla Dr. B. Cevdet Ögen nezaret etmektedir. Bu yıl Manisa vilâyetinde epidemik halde sıtma görülmemiştir. Yalnız Alaşehir kazasının bazı sebzeci köylerinde sulama tesisatının bozukluğu yüzünden mihrak halinde tek tük istilâi şekil görülmüş, tedbirle önlenmiştir. Halk, mücadele teşkilâtının mesaisinden memnundur.

Akhisar kazas dahilinde Kovalık bataklığı ile Rahmiye bataklığının kurutulması için etüdler yapılmış, projeler hazırlanmıştır. Bu iki bataklık 7,800 ve 28,000 liraya kurutulabilecektir. Bilhassa Rahmiye bataklığının kurutulması 6,000 dönüm münbit arazi meydana çıkacaktır.

Haber alındığına göre İzmir şehri de, vilâyet ve belediye bütçelerinde senevi onar bin lira tahsisat kabul edilmek suretile Sihat Vekâletinin sıtma mücadele mntakasına alınacaktır.

Adapazarında Hava Kurumu ianesi

Adapazarı (Akşam) — Kazamız köylerinde Hava Kurumu faaliyetini artırmış, halk evvelki senelere nisbetle Hava kurumuna 4-5 mîddi fazla yardım da bulunmuştur. Yukarıdaki kışede Kızılây ve Hava kurumuna iane olan 3000 kilo buğday getiren köylüler, Hava kurumunun faal reisi B. Remzi Genç-osman bir arada görünüyor.

cinayetin faillerinden birinin karşısında idim.

— İsminiz nedir?

— Yunus... Mükâfat ismindeki ka-dının evinde yakalandım. Mahkûm oldum. Şimdi buradayım...

Galata postanesi veznedarının katli faillerinden biri İmralıda arabacılık ediyordu. Ve daha şimdiden uslanmış gibi bir hali vardı.

İmralıdaki mahkûmların hemen

hepsi cinayetten yatıyor. Aşağı yu-karı burada 750 katil var.

Cinayetlerin sebebi üç kısma ayrılıyor. Köylüler arazi meselesinden, şehirli ise kadın ve içkiden ellerini kana bulatmışlar ve buraya düşmüşler...

Bizde ezeli derd... Üç cinayet sebebi: Arazi meselesi, içki, kadın...

Hikmet Feridun Es

AKŞAM SPOR

ATLETİZM

Balkan oyunlarına bir kerecik olsun hazırlıklı gidebilseydik ..!

On senedir devam eden mağlûbiyetlerin arkasını alacak yegâne çare budur

Gazetelerde atletizm hakkında çıkan yazıların yüzde doksan dokuzu hep aynı mealdedir:

Bu yazılarda hep şikâyet vardır. Makale sahipleri hep ihmalden, idaresizlikten, organizasyon bozulduğundan, atletlerin teşvik ve himaye görmediklerinden acı duyduklarını yazarlar. Bu şikâyet ve tenkidlerin arkası hiç kesilmemiştir. İki sene evvel şikâyetçi olanlar bugün tatmin edilmiş değillerdir.

On sene evvel atletizm derdine de va arıyanlar bugün gene meyus ve ümitsizdirler.

Amma diyeceksiniz ki memlekette düzgün gitmiyen spor yalnız atletizm midir? Tabii hayır. Futbolümüz istikrarsızlık bakımından atletizm kadar bozuktur.

İşte millî küme maçları yapılmıyor. Güreşçiler, boksörler, bisikletçiler, yüzücüler ilh... bütün diğer sporcular atletlerden daha mesud olduklarını iddia edemezler!

Bu mukaddemeden sonra asıl mevzuumuza, Balkan oyunlarına gelelimiz.

Atletlerimiz Balkan oyunlarına on senedir iştirak ederler ve daha on senede iştirak edeceklerine sened verebiliriz. Fakat her nedense biz bu Balkan oyunlarına daima hazırlanmadığımızı. Takımın hareketinden beş gün evvel bir otelde kamp ve bir seçme... Bütün yaptığımız hazırlık bundan ibarettir. Bu usul herkesin makbulü olmadığından gazetelerde tenkide uğrar. Hazırlıksız ve kötü şerait içinde bile mağlûbiyete götürülen atletlerin kritik vaziyeti günün mevzuu olur.

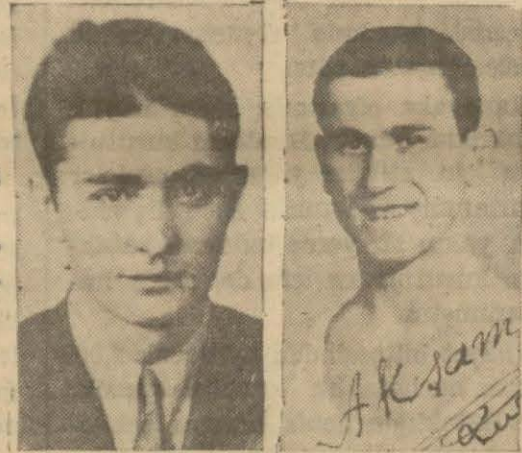
Maalesef bugün, atletlerimize Balkan oyunları arifesinde gösterilen alaka da sönüştür, bugün atletlerimizin Balkan oyunlarına iştirak edeceği ancak beş gün evvel ilân edilmiştir. On senedir olan biten her şeye rağmen atletlerimiz muntazaman Balkan oyunlarına iştirak ettiler ve daima fena dereceler aldılar. Atınada, Bükreşte, Zagrebte bizi sevindirecek hiç bir muvaffakiyet kazanamadılar.

Rakiplerimize gelince, onlar daima iyi hazırlanırlar. Nitekim, bu sene en iyi hazırlanan Yugoslavlardır. Yunanlar da onlardan geri kalmadılar. Daha geçen hafta Avrupada turne yapan meşhur Amerikalı şampiyonlar, Yunanlı atletlerle yarıştılar. Tabii Yunanlılar bütün Avrupayı mağlûp eden Amerikalılara karşı bir muvaffakiyet kazanamadılar. Fakat çok şeyler öğrendiler. Tecrübeleri kat kat arttı.

Rumenlere gelince: Onlar da bu mevsim bir iki beynelmilel müsabaka yaparak hazırlıklarını tamamladılar. Biz, alelûsul aceleyle lüzum görmedik! Yalnız iki gün evvel gazetelerde bir davet gördük. Bazı atletleri dereceleri ile tas-

800 ve 1500 metre koşucusu Recelî

Cirdel Melih Yüksek atlayıcı Pulat

nif etmek üzere bir toplantıya çağırıyorlar. Müsabakalara beş gün kala bunun ne faydası olabilir?

Demek oluyor ki işler, gene her sene gibi cereyan edecek. Bir otelde Bu sene gene atletlerimiz iyi hazırlanmadıklarından Yunan, Yugoslav, Rumen ve belki de Bulgar atletlerinden daha fena dereceler alacağız.

Balkan oyunlarının kuruluşundan beri on senedir devamlı surette mağlûbiyete âdeten alışkın olduğumuzdan bu sene tekrür edecek yeni bir muvaffakiyetsizlik bize pek acı gelmeyecek!.. Spor işlerimizin teknik bakımından kontrol ve mürakabesine hiç şahid olmadığımız için muvaffakiyetsizliğin sebep ve mesulleri de belli olmayacak.

İşte bizim atletizm varlığımızın on senelik mazisi!.. Balkan oyunları münasebetile bu mevsimde bazı Balkanlı atletlerin yaptıkları dereceleri bir mukayeseye yarad düşüncesiyle yazıyoruz: kamp... Bir seçme... Ve Balkan oyunlarına hareket...

Ankarada güreş

Ekipimiz Finladiyalı 5-2 mağlûp etti

Ankara 4 (A.A.) — İki gündenberi şehrimizde bulunmakta olan Finladiya millî güreş ekibi, millî ekibimizle ikinci karşılaşmasını da bugün, 19 Mayıs stadını tahminler hilâfına doldurmuş bulunan on binden fazla bir meraklı kütlesi önünde yaptı.

Ekibimiz bugünkü karşılaşmalarını dünkü müsabakalara nazaran daha enerjik yaparak kuvvetli rakiplerini yine 5-2 gibi bir farkla mağlûb etmeğe muvaffak oldu.

Saat tam 16 da başlayan serbes güreş müsabakalarından alınan teknik neticeler şunlardır.

56 kilo:

Türkiye serbes güreş birincisi Ahmed, rakibi Kissli 15 dakikalık bir mücadeleden sonra sayı hesabı ile mağlûb etti.

61 kilo:

Ragıp bu kiloda karşısına çıkan ve dünya şampiyonu olan Pihlajamaki'ye 9 dakika 27 saniyede tuşla yenildi.

66 kilo :

Sadık da, dünyaca meşhur olan son olimpiyad şampiyonu olan hasmı Koskela'yı hükmen mağlûb etti.

72 kilo:

Bu güreşte de Celâl, Kinmuen ile yaptığı karşılaşmayı hakem heyetinin ittifakla verdiği galibiyet kararı ile minderi terketti.

79 kilo:

Çok değerli güreşçilerimizden Mersinli Ahmed, müsabakayı rakibini de hayrette bırakacak bir çabuklukla ve 31 saniyede tuşla galib bittirdi.

Mersinli, bu muvaffakiyetli güreşinin verdiği haklı bir iltiharla radyoya gelerek galibiyetini şu cümlelerle bizzat ilân etti:

«İlk hamlede yenemedim, fakat minder dışına gitti. Sonra tayyare oyunu-ju tatbik ettim ve yendim.»

87 kilo:

Günün en güzel olacağı tahmin edilen bu karşılaşma Mustafanın bir gün evvel kaşından aldığı yarının yeniden açılması yüzünden yarım kaldığından rakibi Herma hükmen galib ilân edildi.

Ağırd:

Bu güreş, Çoban Mehmedin hasmı olan Mellavuoynu 15 dakikalık bir mücadeleden sonra yenmesile neticelenmiş ise de spor meraklılarını tatmin eder mahiyette olmamıştır.

Çoban da radyoda dünden yorgun olduğunu söylemekle vaziyeti itiraf etmekten çekinmedi.

Finladiyalı misafirler iki gün zarfında İzmir'e giderek orada da aynı sekiz ve dokuzunda iki müsabaka yapacaklardır.

İzmirdeki maç

İzmir muhtelili Mısırlıları 2-1 mağlûb etti

İzmir 4 (Telefon) — Mısır takımı bugün kalabalık bir seyirci kafiyesi karşısında İzmir muhtelili ile karşılaşmıştır. Çok heyecanlı geçen maçın ilk devresi 1-1 berabere bitti. İkinci devre başladığı zaman İzmir muhtelili takımında bariz bir canlılık göze çarpyordu. Nihayet Mısırlıların kalesine yapılan seri bir akın neticesinde galibiyet golü atıldı. Bu suretle maç 1-2- İzmir takımının galibiyeti ile bitti.

Gollerden ikisini de Fuad yaptı ve çok alkışlandı.

Hususî maçlar

Dün Taksim stadında Şişli ile Taksim gençler takımı karşılaşmışlardır. Bu maçı Taksim gençlerinin güzel oyununa rağmen tecrübeli Şişli takımı (3-1) kazanmıştır.

Sparta ile - Türkspor maçı (1-1) berabere bitmiş, Güneş B. takımı - Doğanşporu (3-2) yenmiştir.

Şeref stadında oynanan Pera - Barakoba maçını Pera (1-0) kazanmağa muvaffak olmuştur.

Futbol takımlarımız hazırlanıyor

Dünkü antrenman maçlarında Galatasaray Kurtuluşu 3-0, Güneş A. Hisarı 4-0 yendi

Dün Taksim stadında Güneş ve Galatasaray takımları Anadoluhisar ve Kurtuluş takımları ile birer idman müsabakası yapmışlardır. Sabahleyin oynanan Galatasaray - Kurtuluş müsabakasını, Galatasaray birinci devrede iki ve ikinci devrede bir sayı yaparak 3-0 kazanmıştır.

Bu müsabakaya Galatasaray takımı genç elemanlarla çıkmıştı. Birinci takımdan yalnız Lütfi ve Bülend oynuyordu.

Galatasarayın genç oyuncuları oldukça muvaffakiyetli bir maç çıkarmışlardır.

Öğleden sonra yapılan Güneş - Anadoluhisar maçı enteresan olmuş ve neticede Güneş 4-0 kazanmıştır.

Güneş bu maça en kuvvetli kadrosu ile çıkmıştı:

Cihad - Faruk, İbrahim - Yusuf, Hakkı, Aziz - Salâhaddin, Niyazi, Vehap, Rebi, Murad.

Birinci golü Rebi çok güzel bir şekilde yapmış, ikinci Vahap penaltıdan atmıştır. Birinci devrenin sonlarına doğru Murad vole bir şutle takımına üçüncü golü kazandırmıştır.

İkinci devrede Anadoluhisarın genç oyuncuları enerjik bir mukavemet göstermişler ve Güneş bu devrede Salâhaddin vasıtasile ancak bir gol atabilmiştir. Havanın fazla karanlık olması üzerine hakem maçı tatil etmiştir.

Güneş takımını, bir parça havadan oynamakla beraber oldukça iyi bulduğumuzu, Anadoluhisarların da güzel ve muvaffakiyetli bir mukavemet gösterdiklerini zikredeceğiz.

U. Y.

Adalar arasında yüzme müsabakasını Heybeliada kazandı

Beyoğlu Halkevinin yalnız Adalar arasında büyük, orta ve küçükler olmak üzere üç kategori üzerinden tertip ettiği yüzme yarışları dün kalabalık bir seyirci kütlesi önünde Heybeliada plajında yapılmıştır. Muntazam bir program altında icra edilen bu yarışlara bir çok yüzücüler iştirak etmiş ve müsabakalar çok alâkalı olmuştur.

50 metre küçükler: 1 — İsmet Kınalı 34 2/10 saniye. 2 — Fethi B. A.

100 metre büyükler: 1 — Bülend H. B. 1.07 4/10 dakika. 2 — Hayati H. B.

100 metre ortalar: 1 — Mehmed Heybeli 1.21 2/10 dakika. 2 — Sadi Heybeli.

200 metre büyükler: 1 — Bülend Heybeli 2.43 4/10 dakika. 2 — Andon Büyükada.

200 metre ortalar: 1 — Mehmed Heybeli 3.11 dakika. 2 — Aleko Heybeli.

100 metre sırtüstü büyükler: 1 —

Şamil B. A. 1.24 4/10 dakika. 2 — Heybeli.

400 metre büyükler: 1 — Bülend Heybeli 6.03 4/10 dakika. 2 — Fikret Heybeli.

100 metre sırtüstü ortalar: 1 — Halil Heybeli 1.51 3/10 dakika. 2 — Rauf Heybeli.

200 metre kurbagalama büyükler: 1 — Şerif Heybeli 3.41 dakika. 2 — Bedri Heybeli.

4x50 bayrak küçükler: 1 — Büyüka (Fethi, Şeyda, Alber. Hal). 2.36 2/10 dakika. 2 — Heybeliada (Toma, Fikret, Metin, Necmi).

4x100 ortalar: 1 — Heybeli (Mehmed, Sadi, Sabahaddin, Saim) 6.11 2/10 dakika.

4x200 büyükler: 1 — Heybeli (Bülend, Mehmed, Hayati, Salâhaddin) 13.51.

Atlamaalar: 1 — Golya Heybeli 50 P. 2 — Cavid Heybeli.

Umumi tasnifte Heybeli 285 puanla birinci, Büyüka 50 puanla ikinci gelmiştir.

Beykoz İstanbul kürek mukavemet birincisi oldu

Su sporları ajanlığı tarafından bu sene ilk defa yapılan kürek mukavemet yarışı dün Beykozla Moda arasındaki mesafede yapılmıştır. Bu yarışa Beykoz, Galatasaray ve Fenerbahçe iştirak etmiştir. Türkiye kürek şampiyonasına iştirak için hazırlanan Güneş denizcileri kampta olduklarından yarışa iştirak edememişlerdir.

Neticede Beykozun Ahmed, Cevdet, Mehmed, Feyzi, Cihaddan mürekkep takımı rakiplerini büyük bir farkla geçerek birinci, Fenerbahçe de ikinci olmuştur. Derece 1,15,37.

Galatasaray takımı yarışı Üsküdar'da terketmiştir.

Deniz sporlarında bu sene büyük muvaffakiyet gösteren Beykozlu dünkü neticeden dolayı tebrik ederiz.

Deniz

Gemlikte yapılan spor müsabakaları

Gemlik (Akşam) — Kasabamızda koşu ve deniz müsabakaları tertib edilmiştir. Bu müsabakalarda bütün kasaba halkı hazır bulunmuştur. Neticeleri şunlardır:

100 metre koşu: Birinci nalband Ahmed, ikinci Yusuf.

400 metre koşu: Birinci Mudanyalı Ali, ikinci Reşad.

Bir ve iki çift sandal yarışı: Birinci Ali Şirin, ikinci Sabahaddin.

Çifte kotra: Birinci Ali Şirin, ikinci Hasan.

Yağlı direkte: Birinci Ali Şirin.

Birinci umumî müfettişlik kupası

Diyanbakır (Akşam) — Birinci umumî müfettişlik kupa müsabakaları bütün bölgemizde devam etmektedir. Vanda Muş ve Van bölgeleri birincilikleri seçimlerini yapmışlardır. Van takımı bire karşı dörtle galip gelmiştir. Bu takım grup birinciliği için Bitliste Bitlis takımı ile karşılaşacak. Galip gelen takım A grubu birincisi olarak Diyanbakırda final maçına gelsektir.

Diğer taraftan B grubu müsabakaları da yapılmaktadır. Urfada Mardin ve Urfa takımları müsabakası Mardin takımının müsabakaya gelmemesi yüzünden Urfa takımının hükmen galibiyeti ile neticelenmiştir.

Diyanbakırda yapılması mukarrer olan Siird - Diyanbakır takımları müsabakası da Siird takımının sahaya çıkmaması yüzünden Diyanbakır takımının hükmen galibiyeti ile sona ermiştir.

Diyanbakır - Urfa takımları Urfada B grubu birinciliği için karşılaşacaklar, bu bağın galibi Finale kalacaktır.

Alman vatandaşlığından iskat edilenler

Berlin 4 (A.A.) — Muhacir Alman muharrirlerinden Ernest Glaser ile 48 kişi nesredilen bir kararname ile Alman vatandaşlığından iskat edilmişlerdir.

1938 senesinde Balkanlı atletlerin dereceleri

Yunan	Yugoslav	Türk
100 m. — Sakaların 11.2	Kling 11	İrfan 10.9
200 m. — Andreadis 23.	Kling 23	Gören 22.8
400 m. — Andreadis 51.2	Pietersek 49.9	Gören 51.2
800 m. — Stratakos 1.59.9	Gorsek 1.58.7	Recep 1.59.6
1500 m. — Velkopulo 4.05.6	Gorsek 4.10.6	Recep 4.11.2
5000 m. — Arvanitis 15.35.6	Kreys 16.15.1	Hüseyin 16.19
10.000 m. — Kıryakidis 33.25.1	Brucan 33.58.2	Hüseyin 34.28
110 mani. — Mantikas 15.9	Erlih 16.2	Faik 15.2
400 » — Mantikas 54.8	Erlih 57.3	Faik 58.1
Uzun — Lambrakis 7.38	Lenert 6.64	Süreyya 6.55
3 adım — Palarniyotis 14.66	Vuceviç 13.94	Süreyya 13.81
Yüksek — Pantazis 1.80	Zebur 1.80	Pulat 1.85
Sırık — Tanos 3.85	Lenert 3.50	Muhittin 3.32
Disk — Sillas 47.31	Klent 41.32	Arat 44.20
Cirit — Papayorgiu 61.75	Smejdja 52.63	Melih 53.50
Gülle — Stefanakis 14.52	Novakoviç 13.40	A. İbrahim 15.21

Adil GİRAY

Lâvantacı dükkânına ak saçlı, fakat hâlâ çok güzel, çok yakışıklı bir adam girdi.

Tezgâhın arkasında oturan elleri manikürlü, dudakları boyalı genç satıcı kızlar ayağa kalktılar:

— Buyrunuz efendim... diye seslendiler.

Bir köşede misafirlerle oturan dükkân sahibi aksaçlı müşterisini gözleriyle işaret ederek yanındakilere yavaş sesle:

— Meşhur romancı Sami Sacid... diye fısıldadı.

Ak saçlı adam bir alay lâvanta çıkarıyor, hepsini birer birer kokluyor, fakat bir türlü hiç birini beğenmiyordu.

Dükkâncı gene misafirlerine mırıldandı:

— Dehşetli lâvanta meraklısıdır. Fakat hiç bir kokuyu da beğenmez... Her zaman: «Nafile... Aradığım koku sizde yok...» der.

Hakikaten meşhur romancı çıkarttı. Lâvantalarından hiç birini beğenmeyince büyük bir şişe kolonya alarak dükkândan çıktı.

Tezgâhta oturan manikürlü tırnaklı genç kızlar birbirleriyle konuştular:

— Tuhaf bir adam...

— Evet... Daima aynı cümleyi söyler: «Aradığım koku sizde yok...»

— Senelerdenberi aradığı kokuyu bulamıyor mu acaba?

Evet, romancı Sami Sacid senelerdenberi aradığı kokuyu bulamıyordu.

İnsanlar mazilerindeki hatıralarına bir takım garip bağlarla bağlıdır. Meselâ bazıları eski ve uzak bir hatıra o vakitlerde işittiği bir şarkı ile bağlanmışlardır. Bu şarkıyı işittikleri zaman o yılların arkasında kalan uzak hatıra hemen hayallerinde canlanır. Güzel günler, tatlı hatıralar zamanında işittikleri bir şarkı seneler geçtikten sonra yanınızda çalınmaz veya söylenince kendinizi unutursunuz. Geriye, geriye döner, âdetâ o eski günleri tekrar yaşarsınız.

Sami Sacid de hayatının, delikanlılık çağının en güzel hatırasına bir lâvanta kokusuyla bağlı idi.

Bunun garip bir hikâyesi de vardı. Ak saçlı romancı bazen odasında gözlerini kapar bu eski hatırayı, en küçük teffüatına kadar düşünürdü.

Bundan otuz sene evvel kalabalık, gürültülü eğlencesi bol bir Avrupa şehrinde talebe idi. Para sıkıntısı çekiyordu. Birçok kadınların mukavemet edemeyecekleri kadar güzel bir delikanlı idi.

Bir gün güzel sanatlar mektebine giden arkadaşlarından biri ona bir balo bileti vermişti. Bu kalabalık, eğlencesi bol, gürültülü ecnebi şehrinde talebe baloları pek coşkun, pek çılginca geçerdi.

O gece paralı bir arkadaşı Sami Sacide pek fazla şarap ikram etmişti. Balo salonuna girdiği zaman Sacidin başı fırıl fırıl dönüyordu. O gece içinde sebebini bilmediği bir sevinç vardı. Bir aralık orkestra bir vals çalmağa başladı. Sami Sacid dans etmek istiyordu. Tam bu sırada ileride birkaç arkadaşını gördü. Dostları maviler giymişler bir genç kızın etrafını çevirmişler kahkahalarla gülüyorlardı. Genç kızın plâtin renginde saçları, uzun iri gözleri, bir büyük damla kırmızı mürekkep hissinin veren minimini, kıpkızıl dudakları vardı.

Sami Sacid ilerledi. Arkadaşlarına yaklaştı. Bu sırada mavili genç kızla gözgöze geldiler. Sanki ikisi de aralarında büyük hâdiseler, birçok hatıralar geçeceğini o dakikada anlamışlar gibi uzun uzun, dikkatli dikkatli baktılar.

Arkadaşları Sami Sacidi hemen mavili kıza tanıttılar:

— İşte... Sami... Şimdi sizinle dans etmeğe iştihali tamam altı kavalie olduk. Dans için hangimizi seçersiniz?

Mavili kız gülerken Sami Sacide doğru ilerledi.

Sami Sacidle, iri gözlü, mavili genç kız dansedenler arasına karıştılar. Sami Sacid genç kızdaki süzülün nefis lâvanta kokusunu ciğerlerini doldura doldura kokluyordu. O zamana kadar hiç böyle lâvanta kokusu duymamıştı. Bu leylâkla karışık lâvanta çiçeği kokusu idi. Biraz da yasemini andırıyordu. Genç kızın lâvanta, hiç bir kadının kokusuna benzemiyordu. Sami Sacid fısıldadı:

— Sizin kendinize mahsus ne güzel

bir kokunuz var. Hiç bir kadının kokusuna benzemiyor...

Genç kız gülümsedi, tam bir Amerikalı şivesiyle İngilizce:

— Evet... dedi, bu kokuyu kendim için hususî yaptırırım..

Dansederken gözgöze geliyorlardı. Bakışları sanki lehimlenmiş gibi uzun müddet birbirlerinden ayrılmıyordu.

Dans bitince arkadaşları güzel kokulu kız hakkında ona izahat verdiler:

— Mavili kız Amerikalıdır. Burada güzel sanatlar mektebinde resme tahsil ediyordu. Bu sene mektebi bitirdi. İsmi Karolin'dir. Fakat çok garip bir kızdır. Aklına esen herşeyi yapar...

Karolin ikinci dansı da Sami Sacidle beraber etti. Adeta ahbap olmuşlardı.

Arasıra Sami Sacid dansettiği genç kıza bakıyordu. Sıcaktan, uzun etsiz yüzü kızarmıştı. Bu plâtin saçlarının üzerine döküldüğü hafif kızarmış yüz ne kadar cana yakındı.

İkinci dans sonunda Karolin Sami Sacide:

— İster misiniz buradan kaçalım?. Başka yerleri dolaşalım... Benim Avrupada daha bir haftalık zamanım kaldı. Ondan sonra Amerikaya döneceğim. Bunun için delicesine eğlenmek istiyorum.

Beş dakika sonra kendilerini sokakta buldular. Başboş, kahkahalar savurarak, birbirlerinin kollarına dayanarak saatlerce, bu büyük, kalabalık, gürültülü ve bol eğlenceli şehrin sokaklarında iki genç deli gibi dolaştılar. Pek çabuk ve son derece samimi olmuşlardı. Hattâ Sami Sacid:

— Ucuz yerlere gitmeliyiz... Çünkü param çok az... diyordu.

Genç adamın böyle parasızlıktan açık açık bahseddiği Amerikalı kızın pek hoşuna gitmişti. Kahkahalarla gülüyordu.

Sabah karşı birbirlerinden ayrıldılar. Sami Sacid evine dönerken burunda hep o hiç bir kadının lâvanta kokusuna benzemeyen güzel kokuyu kokluyor gibi idi. Günler böyle geçti. Dört gün içinde dört senedenberi sevişenler kadar birbirlerinin hayatlarına girmişlerdi. Beşinci günün sabahında postacı Sami Sacide bir mektup getirdi. Karolinden geliyordu. Genç kız şöyle yazıyordu:

«Dün gece seni üzmemek için söyleyemedim. Bugün Amerikaya gitmek üzere yola çıkıyorum. Gitmeğe mecburum. Fakat seni unutamadım hiç de tahmin etmiyorum.»

Mektupta tıpkı Karolin gibi leylâk ile karışık lâvanta çiçeği kokuyordu.

Sami Sacid Karolini hiç unutamadı. Büyük bir adam «Erkekler serserilik, parasızlık ve gençlik zamanında hayatlarına giren kadınları unutamazlar...» der. Sami Sacid de Karolini bir türlü unutamıyordu. Seneler geçti. Bu küçük maceradan hatıra olarak o güzel koku kaldı. Sami Sacid Karolini düşünürken o güzel kokuyu hissediyor gibi olurdu.

Yanından geçen bazı şık kadınların kokusu burnuna kadar geliyordu. İşte böyle zamanlarda Sami Sacid heyecan içinde kalırdı. Acaba o koku mu?.. O leylâk ile karışık lâvanta çiçeği kokusunu her yerde arıyordu. Fakat bulamıyordu.

Aradan böylece seneler geçti. Geçen yıl Sami Sacid romanlarına yeni mevzu bulmak için çok uzun bir seyahate çıktı. Meksikaya kadar uzandı. Akuva Kaliente denilen eğlence şehrinde bir Meksika barında otururken birdenbire titredi. Arkasındaki masadan burnuna kadar bir koku süzülüyordu. Evet aynı koku Karolin'in kokusu... Döndü. Gözleri kendisini aldatmıyordu. Arkasındaki masada Karolin oturuyordu. Fakat aradan bunca yıllar geçtiği halde hâlâ çok, pek çek genç görünüyordu. Hemen kalktı. Genç kadının masasına yaklaştı. Heyecan içinde:

— Karolin dedi, seni kokundan tanıdım...

Genç kadın şaşırıp:

— Fakat affedersiniz. Ben Karolin değilim... Karolin benim ablamdır... Şimdi Çinde... Kocası orada ticaretle meşgul... Evet iyi biliyorsunuz bu koku Karolinin kokusudur... Garip bir koku değil mi? Zavallı ablacığım... Çinden resmini göndermiş... Ne kadar ihtiyarlamış demek kendisini tanıyorsunuz ha... Otursanıza... Ben de tatilimi geçirmek için Meksikaya geldim...

Sami Sacid genç kadının masasına oturmadı. Ak saçlı adam hâlâ her yerde o güzel kokuyu arıyordu...

Hikmet Feridun Es

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,

EN EMİN

EN UCUZ

vasıttadır. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

★

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

Ankara Tarih, Dil, Coğrafya fakültesi Direktörlüğünden :

- 1 — Talebe kaydına 15/9/938 tarihinde başlanacak 15/10/938 tarihinde son verilecektir.
- 2 — İkmal imtihanları 10/10/938 de başlayacak 15/10/938 de bitecektir.
- 3 — Tedrisata 17/10/938 pazartesi günü başlanacaktır.
- 4 — Bu yıl yatılı talebe alınmayacaktır. (2827) (5144)

Gümrük muhafaza genel komutanlığı İstanbul satınalma komisyonundan

- 1 — 10 tane sandal bot için satın alınacak 9 kalem penta marka yedek parçaların 13/9/938 salı günü saat 11 de açık eksiltilmesi yapılacaktır.
- 2 — Tahmini tutarı 790 lira ve ilk teminatı 60 liradır.
- 3 — Şartname ve evsafı komisyondadır. Görülebilir.
- 4 — İsteklilerin ilk teminat makbuzları ve kanunî vesikalarile gün ve saatinde Galata eski ithalat gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri. (5846)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satın alma Komisyonundan:

- 1 — Muhtelif boyda 900 tane bayrağın müteahhit nam ve hesabına istekli çıkmadığından 8/9/938 perşembe günü saat 11 de yeniden açık eksiltilmesi yapılacaktır.
- 2 — Tasınlanan tutarı 1502 lira 35 kuruş ve ilk teminatı 113 liradır.
- 3 — Şartnamesi komisyondadır. Görülebilir.
- 4 — İsteklilerin gün ve saatinde ilk teminat makbuzları ve kanunî vesikalarile birlikte Galata Eski İthalat Gümrüğündeki komisyona gelmeleri. (6056)

DIŞI KORSAN

Tarihi Deniz Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli

Tefrika No. 106

“Seni çılginca seviyorum, Aris! Bana kalbini ver.. ve omuzlarıma sarıl.. denize birlikte atılacağız!..”

— Nereye döneceksiniz?

— Bizansa... Şu karşımızda yükselen, etrafı surlarla çevrilmiş şehre.

— Yalvarırım size: Gidince imparatora benim burada esir olduğumu ve vahşi bir hayvan gibi demir parmaklık içinde hapsedildiğimi söyleyin!

— Merak etme, prenses! Bütün arzularınızı yerine getirmek isterim. Size daha büyük iyilik yapsam, beni ne ile teltif edersiniz?

— Burada bana yapacağınız büyük iyilik, beni ancak bu kafesten çıkarmak olabilir.

— Sizi bu gece kaçırırsam...

— Bizansa mı?

— Evet. Hattâ biraz sonra..

— Hiç menun kalmam. Çünkü ben babamın öcünü almadan dönmemeğe ahdettim.

— Kimden alacaksınız öcünüzü?

— Saidden..

Aryüs düşünceli bir tavırla başını salladı:

— Bu işi başkasına bıraksak, şimdi benimle gitmeğe razı olmaz mısınız?

— Benden başka kim vurabilir onu?

— Sizin gibi ondan öç almak istiyet bir esir.

— Saidi öldürebileceğinden emin misiniz?

— Şüphesiz. Biz Bizansa vardığımız zaman, onun da vücudu soğumuş olacak.

Aris sevincini yenemedi:

— Pek âlâ. Öyleyse hazırım kaçmağa... Bu hizmetinize mukabil ne istiyorsunuz benden?

Aryüs:

— Fazla konuşmağa vaktimiz yok, dedi, size bir kelime ile ne istediğimi söyleyeceğim. İtiraz ederseniz, menfi cevap verirsiniz, yürüyüp gideceğim.

Aris:

— Sizi dinliyorum.

Diyerek parmaklıktan ellerini uzattı.

Yalvarmağa başladı:

— Beni burada bırakmayın!

Aryüs kulağına eğildi:

— Kalbinizi istiyorum!

Aris birdenbire sendeledi.

Aryüs ilâve etti:

— Sizi, gemiye geldiğiniz gündenberi seviyorum, prenses!

Aris o kadar şaşalmıştı ki, o dakikada sevmek ve sevilmek aklından bile geçmiyordu.

Aryüs bir kaç saniye hareketsiz durdu... Cevap alamayınca tersyüzüne döndü.. ambarın merdivenine doğru yürümeğe başladı.

Aris bu işte ne kaybedecekti? Aryüse: «Senin olacağım!» demekle ebediyen onun olacak değildi ya. Zaten onu yeni taniyordu. Yakışıklı, gösterişli ve güzel konuşan bir erkekti o.

Aryüs gidiyordu.

Arisin gözünde Bizansın hayali dolayyordu. Ne pahasına olursa olsun yurduna kavuşmak isteyen Aris cahil bir kız değildi. Ayağına gelen bu fırsatı kaçırmak istemedi.

— Peki.. istediğinizi veriyorum size!

Diye seslendi.

Aryüs, Bizanslı prensesin ergeç kendisine müsbet cevap vereceğini ve bugün değilse bile, yarın, öbür gün kendisini seveceğini tahmin ediyordu.

Gülümsedi.. geri döndü:

— Teşekkür ederim, Aris! Şimdi beni bekle.. etrafı bir kolaçan edeyim.

Aris bu sırada Romalı delikanlıya heyecanla sordu:

— Beni nasıl kaçıracağını?

— Yavaşça denize atılacağız.. yüzerek sahile gideceğiz.

Aris birdenbire ümitsizliğe düştü:

— Ben, kayıkla gideceğimizi sanıyordum. Ömrümde bir kere bile denize girmedimi keşki size önceden söyleseydim..

— Sözümden vazgeçiyor musunuz?

— Hayır amma..

— Ben sizin yüzmek bilmediğinizi

önceden tahmin etmiştim. Hiç merak etmeyin! Ben İtalyada yüzücü-lüğü ile meşhur bir adamım. Sizi arkama alacağım.. surlara kadar yüreceğim. Yolumuz uzun değil.

Aris bunu duyunca sevindi.

— Gemiden inerken yakalanırsak.

— İşte ben de yakalanmamak için, nöbetçilerin uyuklamasını bekliyorum. Reis kızlarla şarab içip eğleniyor. Arabların hepsi sarhoş. Ambara bakan Semikoyu da nasıl olsa atlatırım.

Aryüs yavaşça ambardan yukarı çıktı. Etrafına bakındı.. biraz ötede bir Arab denizcisinin horulduyarak uyuduğunu gördü. Güvertede başka kimseler yoktu.

Kaçmak için bundan daha iyi bir fırsat ele geçemezdi.

Aryüs tekrar ambara indi.. demir kafesin önüne geldi:

— Meydanda kimseler yok yavrum! Hemen uzaklaşalım, bu işkence ve ızdırab yuvasından.

Çarçabuk kafesin zincirini çözdü.. kapıyı açtı:

— Ben bu işkence yuvasında tamam üç yıl esir olarak kürek çektim, prenses!

Aryüs üstündeki elbiseyi çıkardı. Ambardan yukarı çıktılar.

Merdiven ağzında uyuyan nöbetçi hâlâ horulduyordu.

Aryüs, sevgilisinin kolundan çekerek bir halat yığınının yanına götürdü:

— Buradan yavaşça denize sarkacağız. Hızlı atlırsak görenler olur.

Aris heyecan içinde çırpınıyordu. Genç ve güzel prensesin kalbi o güne kadar böyle koparcasına çapmamıştı.

Aris bir aralık üzerlerine doğru yürüyen bir gölge sezdi.

— Biri geliyor.. gördün mü?

Aryüs güldü:

— O gördüğün, bir gölgedir.. direkte sallanan yelkenin gölgesi..

Arisin nasıl bir heyecan içinde bo-caladığı titremesinden, sendelemesinden belliydi.

Aryüs, yakalanırsa, gemi direğinde nasıl asılacağını biliyordu. Ölümü göze almıştı. O, iyi yüzme bildiği için korkmuyordu. Deniz sakın, fakat karanlıktı. Gökyüzü bulutluydu. Aryüs, prensesi kucağına aldı.. direğin ipini çözerek denize sarkıttı.. ipi bacağına doluyarak suyun üstüne kadar sessizce indi.

★

Necib Hayyat denizdeki çırpıntı-ları göstererek:

— Ya emir, dedi, Bizans denizindeki yunus balıkları gece birbirlerini nasıl kovalıyorlar?!

Nühaş, yeni sevgilisini dizinin dibine oturtmuştu.

Yuana, Necibin sözlerine güldü:

— Bosfordaki yunus balıkları gece uyumasını insanlardan iyi bilirler.

Necib dayanamadı:

— Ya bu çırpıntılar, bu suyun üstündeki atlamalar nedir?

— Size hayaletler görünüyor...

Said başını kaldırdı.. denize baktı.

— Gerçek, akşamdanberi meydana çıkmıyan yunus balıklarının bu saatte birdenbire birbirini kovalama-ğa başlaması garib değil mi?

Yuana çok alaycı bir kadındı:

— Bizanslı yunuslar gece yarısı uyanırlar.

Diyerek şarab kadehine sarıldı.

Said:

— İçelim arkadaşlar.. keyfimize bakalım.

Diye söyleniyordu. Saidin hiddeti geçmişti. Arisi ambarda hapsedtikten sonra, esirlerden bir başka kadını yanına almışsa da, Arise vereceği cezayı da düşünmekten geri kalmıyordu.

Said çok kinci bir adamdı. Zaten bu onun en kuvvetli meziyetlerinden biri idi. Said ancak kinciliği ve inatçılığı sayesinde müsterek bir donanma yapmağa ve onun başına geçmeğe muvaffak olmuştu.

(Arkası var)

AKŞAM

5 Eylül 1938 Pazartesi
İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Türk musikisi (plak), 12,50: Havadis, 13,05: Türk musikisi (plak), 13,30: Muhtelif plak neşriyatı, 14: Son.
Akşam neşriyatı: 18,30: Dans musikisi (plak), Konferans: Kadıköy Halkevi namına, İhsan Rıfat (Üniversite ve yüksek tahsil çağında verem), 19,30: Dans musikisi (plak), 19,55: Borsa haberleri, 20: Saat ayarı: Grinviç rasathanesinden naklen, 20,02: Hamiyet Yüceses ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,40: Hava raporu, 20,43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev, 21: Saat ayarı: Orkestra: 1 - Leopold: Polonya, 2 - Flamm: Entermozzo, 3 - Straus: Tu Vlen vals, 21,30: Fasil saz heyeti: İbrahim Uygun ve arkadaşları tarafından, 22,10: Konservatuvar profesörlerinden Muhiddin Sadak, viyolonsel konseri piyano refakatle, 22,50: Ajans haberleri, ertesi programı, 23: Saat ayarı: Son.

Ankara — Öğle neşriyatı: 14,30: Karışık plak neşriyatı, 14,50: Plakla Türk musikisi ve halk şarkıları, 15,15: Ajans haberleri.

Akşam neşriyatı: 18,30: Karışık plak neşriyatı, 19,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Haluk Recai), 20: Saat ayarı ve Arapça neşriyatı, 20,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Sadı Hoşses, Radife Neydik), 21: Havacılık münasebetle konuşma (Behçet Kemal Çağlar), 21,15: Stüdyo salon orkestrası: 1 - Coleridge - Taylor Afrikanische suite, 2 - Jean Neago: Murcia, 3 - Erno Kosta: Die Rose von Granada, 4 - Plotow: Martha, 22: Ajans haberleri ve hava raporu, 22,15: Yarınki program ve son.

Avrupa istasyonları

Saat 20 de
Bütün Alman istasyonları 18,30 dan 1 e kadar (Wagner) in (Meistersinger von Nürnberg) operasını neşrederlerdir — Budapeşte 20,20 dans musikisi — Bükreş 20,30 muhtelif parçalar — Milano 20,30 konser — Roma (20,30 - 21) konser — Varşova 20,30 şen musiki.

Saat 21 de
Bütün Alman istasyonları (Wagner) in operasına devam — Belgrad 21 opera — Bordeaux ve Paris (21,45 - 23,45) senfonik konser — Budapeşte 21 dans musikisine devam ve 21,45 çingene orkestrası — Bükreş 21 muhtelif parçalara devam ve 21,25 oda musikisi — Drotwich (21,35 - 22,30) (Wagner) konseri — Kopenhag 21,10 şimal musikisi: Keman, viyolonsel ve orkestra ile — Lille ve Limoges 21,30 konser — Londra (Reg.) (21 - 21,30) piyano konseri ve (21,30 - 22,15) muhtelif parçalar — Prag 21,15 orkestra ve muhtelif sololar — Prag II operet — Stokholm 21,10 askeri musiki — Toulouse 21,45 Viyana musikisi — Varşova 21 şen musikiye devam.

Saat 22 de
Bütün Alman istasyonları (Wagner) in operasına devam — Belgrad 22 operaya devam — Bordeaux ve Paris 22 senfonik konsere devam — Budapeşte (22 - 22,50) çingene orkestrasına devam ve 22,50 orkestra ile klâsik eserler — Bükreş 22,20 (Schumann) in şarkıları ve 22,45 konser — Drotwich 22 Wagner konserine devam ve 22,30 piyano musikisi — Kopenhag 22 şimal musikisine devam — Lille ve Limoges 22 konsere devam — Londra (Reg.) (22,45 - 23,30) İngiliz musikisi — Milano 22,30 senfonik konser ve piyano ile orkestra — Roma 22,10 operet — Toulouse 22,30 salon musikisi — Varşova 22,10 şen musiki.

Saat 23 de
Bütün Alman istasyonları (Wagner) in operasına devam — Belgrad (23,15 - 23,45) plak neşriyatı — Bordeaux ve Paris senfonik konsere devam — Budapeşte 23 orkestra konserine devam — Bükreş (23,45) e kadar konsere devam — Drotwich (23,30 - 24,10) oda musikisi — Florans 23 dans musikisi — Lille ve Limoges 23 konsere devam — Lüksemburg 23,05 meşhur uvertürler ve valser — Milano 23 senfonik konsere devam — Prag (23,15 - 24) dans musikisi — Roma 23 operete devam — Varşova 23 plakla eski musikiye aid neşriyat.

Saat 24 den itibaren
Bütün Alman istasyonları saat bire kadar operaya devam — Budapeşte 24,10 gazinodan naklen caz musikisi — Milano 24 konsere devam, 24,30 dans musikisi — Roma 24 dans musikisi — Frankfurt ve Stuttgart (1 - 3) gece konseri — Bütün diğer Alman istasyonları Kolonyadan naklen (1 - 4) gece musikisi.

AKŞAM

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketer: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Receb 10 — Ruzuhızır 123

S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatın E. 9,09 10,50 5,36 9,13 12,00 1,34 Va. 3,47 5,28 12,13 15,51 18,36 20,11

İdarehane: Babıâli civarı Acımsuluk sokak No. 13

Yüksek Ziraat Enstitüsü rektörlüğünden:

Bu yıl Ankara Yüksek ziraat enstitüsünün Ziraat, Veteriner, fakültesine kız ve erkek, Orman fakültesine yalnız erkek parasız yatılı paralı yatılı ve yatısız talebe alınacaktır. Enstitüye yazılabilmek için aşağıdaki şartlara uy-mak gerektir.

1 — Türk tabiiyetinde bulunmak ve lise mezuniyet imtihanını vererek bakaloryasını yapmış veya lise olgunluk diplomasını almış bulunmak lazımdır.

2 — İstanbul Üniversitesinin fen fakültesinden naklen gelecek olanlar lisenin fen kolundan pek iyi derece ile mezun ve fen fakültesinde muvaffak olmuşlarsa orada okudukları sômeſtrlerden ikisi kabul edilerek veteriner ziraat ve orman fakültesinin üçüncü sômeſtrlerine alınırlar. Ancak veteriner fakültesine girenlerin bu fakültenin birinci ve ikinci sômeſtresinde okunan anatomi dersine de ayrıca devam etmeleri ve ziraat fakültesine girenlerin Ziraat stajını yapmaları gereklidir.

3 — Enstitüye girecek talebenin yaşı 17 den aşağı ve 25 ten yukarı olamaz. Nihari talebe yüksek yaş kaydına bağlı değildir.

4 — Parasız yatılı talebeden beden kabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekküllü bir hasta evi kurulunun raporu lazımdır.

5 — Enstitüye yazılan talebe iki ay içinde yeniden sağlık ve sağlamlık muayenesinden geçirilerek ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyetini göstermeyenlerin enstitüden iliſiği kesilir.

6 — Ziraat fakültesine girecek talebe Ankara'da Orman çiftliğinde staj görmeğe mecburdur. Bu staj nihayetinde talebe imtihana tabi tutulacaktır. Stajdan sonra talebenin enstitüde nazari derslere devam edebilmesi için yapılacak bu ameliyat imtihanında muvaffak olması şarttır.

Staj müddetince talebeye 30 lira aylık verilir. Ve yatacak yer parasız olarak çiftlikte sağlanır. «Stajyer talebenin yemesi ve içmesi de enstitüde sağlandığı takdirde kendilerine bu 30 lira verilmez.»

7 — Parasız yatılı talebesinden staj veya okuma devresi içinde her ne suretle olursa olsun kendiliğinden stajını veya tahsilini bırakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan hükûmetçe yapılan masrafları ödiyecekleri hakkında verilecek nümuneye göre noterlikten tasdikli bir kefaletname alınır.

8 — Enstitüye girmek isteyenler yukarıda yazılı rapordan başka lise ve olgunluk diplomasını veya tasdikli suretlerini, nüfus kağıdını, polis veya Uray-lardan alacakları Uzgıdim ve aşı kağıdını, orta mektep ve liselerde görmüş oldukları süel dersler hakkındaki ehliyetnameleri iliſtirilerek el yazılarıyla yazacakları pullu bir dilekçe ile ve 6 tane fotoğrafile birlikte doğruca Ankara'da Yüksek ziraat enstitüsü rektörlüğüne baş vururlar.

Talipler dilekçelerinde hangi fakülteye kayıt olunmak istediklerini bildirmeli ve çiççi veya arazi veya orman veya hayvan yetiſtirme veya ziraat sanatlarıyla alakalı bir aile çocuğu bulunup bulunmadığını da bildirmelidir.

9 — Pulsuz veya usulü daairesinde pullanmamış olan ve 8 inci maddede yazılı kağıtların iliſik olmadığı dilekçeler gelmemiş sayılır.

10 — Birinci ve sekizinci maddede yazılı vesikalarla vaktinde baş vuranlar arasından pekiyi veya iyi dereceli ve fen kolundan olanlar veya çiççi çocuğu veya arazi sahibi veya hayvan veya orman ihtisasile alakalı yer ve tesisat sahibi veya sahibinin çocuğu olanlar tercih olunur. Edebiyat kolundan yalnız pek iyi dereceliler kabul olunur. Kabul edilecek talebe diploma derecesine ve baş vurma tarihine göre seçilirler.

11 — Ziraat staj ve tahsil müddetince okudulan yabancı dil, Almanca ve İngilizcedir. Fakülterden mezun olan talebeye ziraat mühendisi, veteriner hekim, Orman mühendisi ünvanları verilir.

Talebe meslek imtihanına girmeden evvel yukarıda yazılan yabancı dillerden imtihan edilir. Bu imtihanda iyi derecede muvaffak olmak şarttır.

1, 2, 3 üncülükle mezun olan talebeye mükâfatan Avrupada bir tetkik seyahati yaptırılır.

12 — Ziraat fakültesine 40, Veteriner fakültesine 40, ve orman fakültesine 40 azami talebe alınacaktır.

13 — Cevap isteyenler ayrıca pul göndermelidirler.

14 — Baş vurma zamanı «22 ağustos 1938 den Eylülün 30 uncu günü akşamına kadardır. Bundan sonraki baş vurmalar kabul edilmez. (3247) (5677)

Müzeler Arttırma ve Eksiltme Komisyonu Riyasetinden:

Cinsi	Evsafı	Miktarı	Muhammen Kilo bedeli L. K.	Muvakkat teminat miktarı L. K.	Eksiltmenin gün ve saati ve nerde yapılacağı
Mangal	Sinekli veya kömürü Çerkes köy malı	21300	958.50	72.00	9/9/938 tarihinde Cuma günü saat 14 de Müzeler genel direktörlüğünde
Sömikok	Yerli	77 ton	1886.50	141.50	

İstanbul müzelerinin yakacak ihtiyacı için alınacak olan mahrukat 29/8/938 tarihinde yapılan münakasada hiç bir talip zuhur etmediğinden ihale edilememiş ve yeniden eksiltmeye konmuştur. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve eksiltmeye girecek olanların da münakasa günü Ticaret odasından aldıkları vesika ve teminat makbuzlarıyla İstanbul Müzeleri Genel direktörlüğüne müracaat eylemeleri. (6087)

Bayramiç Askeri Satın alma Komisyonu Başkanlığından:

Cinsi	Miktarı	Tutarı	Teminatı	Kilo	Lira muvakkatesi Lira	İhalenin şekli ve günü saati ve şekli
Birinci nevi	590000	76700	5755	27/9/938	Salı 15	Açık eksiltme ekmeklik un

1 — Bayramiçte bulunan kıtaların ihtiyaçları olarak 590000 kilo ekmeklik unun 15/8/938 çarşamba günü münakasasında kapalı zarf usulile verilen fiatları âmiri itaca muvafık görülmüştür.

2 — Kanunun 40 mci maddesine tevfiikan bu ihtiyaç bir ay içinde açık eksiltme ile alınacak ve komisyonca 27/9/938 salı günü saat 15 de toplanacaktır.

3 — Eksiltme Bayramiç askeri gazinosunda satın alma komisyonu tarafından yapılacaktır.

4 — Hususi şartnameler komisyonumuzda parasız görüldür.

5 — Taliplerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddesine tevfiikan yazılı vesikalarile birlikte gelmeleri ilân olunur. (6017)

Üniversite A. E. P. komisyonundan:

Üniversite fakülteleri ve müstemilatında pazarlıkla soba kurulacak ve boru alınacaktır. İsteklilerin pazarlık günü olan 8/9/938 perşembe günü saat 15 de ellerinde mevcut vesikaları ile rektörlüğe gelmeleri. Liste her gün rektörlükte görüldür. (6057)

Siyasal bilgiler okulu kabul şartları

Siyasal bilgiler okuluna lise mezunları müsabaka ile alınır. Kayıt ve müsabaka İstanbul Yüksek öğretmen, Ankara'da Siyasal Bilgiler okullarında yapılır. Kayıt 25 Ağustosta başlar 25 Eylülde biter ve yalnız pazartesi ve perşembe günleri mesai saatlerinde yapılır. Müsabaka 26 eylulde başlar. Fazla malûmat almak isteyenler Ankara'da Okul direktörlüğüne, İstanbul'da Yüksek öğretmen okuluna ve diğer yerlerde kültür ve lise direktörlüklerine müracaat etmelidirler. (3493) (6069)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Tartma kabiliyeti	Muhammen bedeli	Tutarı	Muvakkat teminatı	Eksiltilmenin Şekli gün saatı
			L.	L.	L. K.	
Baskül 3 adet	2000 Kg. lik		324.—	972.—	72.90	Açık eksiltme 13
Baskül 1 adet	1000 Kg. lik		285.—	285.—	21.37	Pazarlık 13.15
I — İdaremizin Yavşan Tuzlası için şartnamesi mucibince satın alınacak						

I — İdareimizin Yavşan Tuzlası için şartnamesi mucibince satın alınacak yukarıda tartma kabiliyetleriyle miktarı yazılı 4 adet baskül hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 12/IX/938 tarihine rastlıyan pazartesi günü hizalarında gösterilen saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız teklif ve kataloglarını münakasa gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Tuz Fen Şubesi Müdürlüğüne vermeleri lazımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5245)

I — İdareimizin Kutu fabrikası için şartnamesi mucibince 300 kiloluk 1 adet ve 500 kiloluk 1 adet ki cem'an 2 adet baskül pazarlık usulile satın alınacaktır.

II — Pazarlık 12/IX/938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 10.15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız teklif ve kataloglarını münakasa gününden bir hafta evveline kadar Tütün Fabrikalar şubesine vermeleri lazımdır.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5589)

I — İdareimizin Şemsi paşa bakım ve işleme evi çocuk yuvası ve dispanseri için şartnamesine ekli listede müfredatı yazılı 20 kalemde 119 parça eşya açık eksiltme usulile yaptırılacaktır.

II — Heyeti umumiyesinin muhammen bedeli 2215 lira ve muvakkat teminatı 166,12 liradır.

III — Eksiltme 7/9/938 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 10 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve resimler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranan vesaik ve % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5718)

I — Ankara'da Atatürk Bulvarında şartname ve projesi mucibince yaptırılacak depo ve imlâhane inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 199.146 lira 15 kuruş ve muvakkat teminatı 4495.73 liradır.

III — Eksiltme 15/IX/938 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 9.96 lira bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesiyle Ankara Başmüdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin bir mukavele ile yaptıkları bir binanın taahhüt bedelinin Yüz yirmi bin liradan aşağı olmaması ve kendileri bizzat Yüksek Mühendis veya mimar olmadıkları takdirde tekliflerini bunlardan birisiyle müştereken yapmaları ve mukaveleyi birlikte imza etmeleri lazımdır. Eksiltmeye girebilmek için icabeden vesikalar eksiltme gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesine gösterilecek ve ayrıca fennî ehliyet vesikası alınacaktır. İstekli ile birlikte teklif yapacak olan fen adamının dahi ayrıca müteahhitlik yapmış olması şart değildir.

VI — Mühürlü teklif mektubunu, kanuni vesaik ve İnşaat şubemizden alınacak fennî ehliyet vesikasıyla muvakkat güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 10 a kadar yukarıda adı geçen Alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lazımdır. (5953)

I — Şartnamesine ekli listelerde yazılı eb'ad üzerinden şartname mucibince 1 No. lu tipten 500 adet ve 2 No. lu tipten 500 adet ki cem'an 1000 adet portatif içki sandığı açık eksiltme usulile yaptırılacaktır.

II — Muhammen beceli beheri 363.41 kuruş hesabıyla 3634.10 lira ve muvakkat teminatı 272.55 liradır.

III — Eksiltme 16/IX/938 tarihine rastlıyan cuma günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6012)

I — İdareimizin Yavşan ve Çamaltı tuzlaları için memur, amele ve lüzumunda hafif yük naklinde kullanılmak üzere birer tonluk iki adet kamyonet şartnamesi mucibince açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beheri 2400 lira hesabıyla 4800 lira ve muvakkat teminatı 360 liradır.

III — Eksiltme 17/9/938 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin katalogları ile karoseri şekli ve dahili taksimatını gösterir bir plân ile benzin sarfiyatını gösterir fennî tekliflerini ihale gününden 5 gün evveline kadar İnhisarlar tuz fen şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lazımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6013)

I — İdareimizin Yavşan ve Çamaltı tuzlaları için memur, amele ve lüzumunda hafif yük naklinde kullanılmak üzere birer tonluk iki adet kamyonet şartnamesi mucibince açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beheri 2400 lira hesabıyla 4800 lira ve muvakkat teminatı 360 liradır.

III — Eksiltme 17/9/938 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin katalogları ile karoseri şekli ve dahili taksimatını gösterir bir plân ile benzin sarfiyatını gösterir fennî tekliflerini ihale gününden 5 gün evveline kadar İnhisarlar tuz fen şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lazımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6013)

I — İdareimizin Yavşan ve Çamaltı tuzlaları için memur, amele ve lüzumunda hafif yük naklinde kullanılmak üzere birer tonluk iki adet kamyonet şartnamesi mucibince açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beheri 2400 lira hesabıyla 4800 lira ve muvakkat teminatı 360 liradır.

III — Eksiltme 17/9/938 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin katalogları ile karoseri şekli ve dahili taksimatını gösterir bir plân ile benzin sarfiyatını gösterir fennî tekliflerini ihale gününden 5 gün evveline kadar İnhisarlar tuz fen şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lazımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6013)

I — İdareimizin Yavşan ve Çamaltı tuzlaları için memur, amele ve lüzumunda hafif yük naklinde kullanılmak üzere birer tonluk iki adet kamyonet şartnamesi mucibince açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 15/IX/938 tarihine rastlıyan Pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6105)

I — İdareimizin Yavşan ve Çamaltı tuzlaları için memur, amele ve lüzumunda hafif yük naklinde kullanılmak üzere birer tonluk iki adet kamyonet şartnamesi mucibince açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beheri 2400 lira hesabıyla 4800 lira ve muvakkat teminatı 360 liradır.

III — Eksiltme 17/9/938 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

Üşütmenin, Grip, Nezle Baş ve Diş ağrılarının kat'î ilacı **KESKİN****KAŞELERİDİR** Bahçekapı **SALİH NECATİ**

Saraçhanebaşı'nda Horhor caddesinde

Kız Erkek HAYRİYE LİSESİ Yatılı Yatısız

Ana, ilk, orta, lise sınıflarına fen ve edebiyat kollarını havidir. Ecnebi lisansı ilk sınıflardan itibaren başlar. Arzu eden talebe okulun hususî otobüslerle naklolunur. Kayıt için hergün saat 10 dan 17 ye kadar müracaat kabul olunur. İsteyenlere tarifname gönderilir. Telefon: 20530.

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

- 1 — İlk; Orta ve Lise kısımlarına yatılı veya yatısız kız ve erkek talebe kaydına başlanmıştır.
- 2 — Bu yıl yeniden az talebe alınacağından mektebe girmek isteyenler biran evvel müracaat etmelidirler.
- 3 — Eski talebe eylülün onuncu gününe kadar gerek mektupla, gerek mektebe başvurarak kaydını yenilemelidir. Eski talebenin eylülün onundan sonra yapacakları müracaat kabul edilmeyecektir.
- 4 — Sekizinci ve on birinci sınıfların dan başka diğer sınıflarını bütünleme ve engel sınavları eylülün ye disinde başlayacaktır.
- 5 — İsteyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

Eski Feyziati

yatılı BOĞAZİÇİ LİSELERİ yatısız

Arnavutköy - Çifte saraylar

Ana sınıfı ile ilk kısım en yeni ve Modern tesisat ile Bebekte eski Fransız Senjozef mektebi binasında: Orta ve Lise sınıfları Arnavutköyünde Tramvay caddesinde çifte saraylarda kız ve erkekler için ayrı dairelerde: Her gün saat 10 dan 17 ye kadar Yeni Talebe kaydı için çifte Saraylarda mektep idaresine müracaat edilebilir.

İsteyenlere tarifname gönderilir. Telefon: 36.210.

inhisarlar U. Müdürlüğünden

Cinsi	Mikdarı	Tartma kabiliyeti	Muhammen bedeli Beheri	Muvakkat teminatı L. K.	Eksiltme L. K.	Saati S. d.	Teklifin verileceği şube
Baskül «B»	34 Adet	500 Kg. lık	110.—	3740.—	280.50 A. Eksiltme	10.30	Tütün F. Ş.
» «B»	13 »	300 »	130.—	1690.—	126.75 »	10.45	» »
» «M»	8 »	1000 »	285.—	2280.—	171.— »	11	Tuz Fen Ş.
» «B»	1 »	1000 »	285.—	285.—	21.37 Pazarlık	11.15	Tütün F. Ş.
» «B»	2 »	200 »	90.—	180.—	13.50 »	11.30	» »
Terazi «B»	20 »	10 »	17.—	340.—	25.50 »	11.45	» »

I — Yukarıda tartma kabiliyetleri ile miktarı yazılı muhtelif çekerde «58» adet baskül ile «20» adet terazi şartnamesi mucibince satın alınacağından hizalarında gösterilen usullerle ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 12/IX/938 tarihine rastlayan pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyen firmaların fiatsız teklif ve kataloglarını ihale gününden bir hafta evveline kadar hizalarında işaret edilen Umum Müdürlükteki alâkadar şubelere vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

IV — İsteklilerin kanunen kendilerinden aramulan vesaik ve % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (4917)

“Schuldt Orient Line,”
HAMBURG

Dapkoviq vapur acentası, ismi yukarıda yazılı kumpanyanın dahi acenteliğini alarak 1 Eylül 938 tarihinden itibaren İstanbul ve Marmara limanlarından Şimali Avrupa, Hamburg, Bremen, Anvers ve Rotterdam limanlarında işleyen vapurlar için eşyayı tüccarlar kabule başladığını sayın tüccarların nazarına arz eder.

MARITZA Vapuru 10 Eylülde mezkûr limanlar için eşya tahmil edecektir.

Tafsilât için Galata'da Frank hanındaki acenteliğine müracaat. Telefon: 44708/7

Dr. FETHİ

LABORATUVARI
Cerrahpaşa hastanesi
bakteriyologu

Kan, idrar, balgam, mevadı gaita tahlilleri ve (İDRAR VASİTASİLE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİNDE KATI TEŞHİSİ) yapılır.

Beyoğlu : Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartmanı Tel. 40534

AKŞAM
MATBAASI

Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı ade-di yüksek risale, kitab ve her nevi matbuaları en temiz şekilde en ehven şeraitle basar.

Devamlı işler için hususî şerait tesbit edilir. Fazla tafsilât için matbaa idaresine müracaat.

Telefon: 20497

HAVA SEFERLERİ

Devlet Hava yolları umum müdürlüğünden:

Şimdiye kadar cumartesi günleri Ankaradan İstanbula saat 16 da yapılmakta olan hava seferleri 3/9/938 cumartesi gününden itibaren saat 8,30 da yapılacaktır.

Bu vaziyete göre pazardan maada her gün saat 8,30 da Ankaradan ve İstanbula birer tayyare tahriki suretile Ankara - İstanbul arasındaki hava seferlerine devam edileceği ilân olunur. (6071)

Türk Maarif Cemiyeti Okulları

1 — Ankara erkek ve kız kollejlari.

Cemiyetin Ankarada Kız ve Erkeklerle özöğü ayrı binalarda iki Kolleji vardır. Her iki kısmın dersane ve yatakhaneleri ayrıdır. Resmî liselerle denklığı Kültür Bakanlığınca kabul edilmiştir.

Yabancı dil İngilizcedir. Yukarı sınıflarda Almanca veya Fransızcadan birisi ihtiyarı olacaktır.

Her iki kısım için gündüz ve yatılı öğrenci alınma kaydına başlanmıştır.

Gündüz ve yatılı öğrenciler için alınacak yıllık ücret aşağıda gösterilmiştir.

Okul dereceleri	Gündüz öğrenciden	Yatılı öğrenciden
Ana kısmı	60	Bunun yatılı kısmı yoktur.
İlk kısmı	60	225 Lira
Orta kısmı	80	250 Lira
Lise kısmı	100	275 Lira

Yeniden girenlerle eski öğrencilerden beşer lira kaydiye ve birinci taksit peşin alınır.

2 — Bursa kız lisesi.

Buraya gündüz ve yatılı öğrenci kaydına başlanmıştır. Gündüz için yılda otuz beş ve yatılı için yılda «185» lira ücret ve beşer lira kaydiye alınır.

Her iki okulda sınıflara en çok «40» öğrenci alınacağından kayıt için geç kalanlara yer kalmamıştır. Dendiği zaman gücenilmemesi ve fazla bilgi edinmek isteyenlerin Okul Direktörlüklerine sözle veya yazı ile başvurmaları rica olunur. (5777)

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 15000 metre çift nakilli lâstikli bakır tel açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel 1200, Muvakkat teminat 90 lira olup eksiltmesi 20 eylül 938 salı günü saat 15 de Ankarada P. T. T. Umum müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ve kanunî vesaikle birlikte o gün saat 15 de mezkûr komisyona müracaat edeceklerdir.

4 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbul Beyoğlunda P. T. T. Ayniyat şube müdürlüklerinden parasız verilecektir. (2806) (5027)

Yalnız Cadum
sabunu o kadar saf
o kadar idareli dir

Niçin Cadum sabunu, her tarafta tercih ediliyor? çünkü: en saf ve en lâtif bir surette kokuludur ve aynı zamanda çok idarelidir.... Fazla miktarda köpürür ve cildi mükemmelen temizler. Hakikaten beşereyi vikaye eden, yumuşatan ve güzelleştiren sıhhi bir sabundur. Sonderece kurumuş olduğundan yavaş yavaş erir.

CADUM
SABUNU**KANZUK****Saç Eksiri Komojen**

Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir; dökülmesini önler, kepekleri giderir.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu — İstanbul

Kız, Erkek - Gecel, Günsel

Yuca ülkü liseleri

Kayıt muamelesine başlanmıştır. İsteyenlere izahname gönderilir.

(Çarşıkapı, Tiyatro caddesi - Telefon: 20019)

Alıcı el sinema makinesi alınacak

C. H. P. Genel sekreterliğinden:

- 1 — Bir adet normal 35 mm film üzerine çeken el sinema alıcı makinesi teferruatla birlikte açık eksiltme suretile münakasaya konulmuştur.
- 2 — İhalesi 8/Eylül/938 perşembe günü saat on beşte Ankarada C. H. P. Genel sekreterliğinde yapılacaktır.
- 3 — Evsaf ve şartnamesi bedelsiz olarak Ankarada C. H. P. Genel sekreterliğinden ve İstanbulda C. H. P. Başkanlığından alınır.
- 4 — Taliplerin muvakkat teminat olarak maktuan «200» lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte C. H. P. Genel sekreterliği muhasebesine müracaatları. (3326) (5762)

Yüksek Mühendis mektebi direktörlüğünden

938-939 ders senesi için alınacak talebenin kayıt muamelesi 1 eylül 938 akşamına kadar yapılacaktır. Kayıt olmak ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin tatil günleri hariç olmak üzere her gün saat 9 - 12 ve 13 - 16 ya kadar mektebe müracaatları. (5323)

SÜMER BANK

YERLİ MALLAR PAZARLARI

**AZ PARA
İLE
ÇOK MAL**

daimi UCUZLUK

FOSFARSOL

Sayın doktorlarımız tarafından takdirle milyonlarca vatandaşa tavsiye edilen emsalsiz kan, kuvvet, iştihadır. Bir şişe sizlere hayatın bütün zevk ve neşelerini tattırarak ve yaşadığınız müddette halsizlik, yeis, ıstırah, düşünce, korkaklık, tembellik göstermiyecektir.

FOSFARSOL'u diğer bütün kuvvet ilaçlarından ayıran başlıca hassa; devamlı bir surette kan, kuvvet, iştihadır. temin etmesi ve ilk defa kullananlarda bile azami bir hafta içinde tesirini göstermesidir.

FOSFARSOL; muhakkak bir surette hayatın esasını teşkil eden kanı, daima tazeleyip çoğaltır. Tatlı bir iştihaya temin eder, adale ve sinirleri kuvvetlendirir. Uykusuzluğu, fena düşünceleri, yorgunluğu giderir, mide ve barsak tembelliğinden doğan inkıbazları geçirir, vücutta daima gençlik ve dinçlik verir, zekâ ve hafızayı parlatır, belgevşekliği ve ademi iktidarda büyük faydalar temi neder. Velhâsıl insan makinesine lâzım olan bütün kuvvetleri vererek tam mânasile hayatın zevk ve neşelerini tattırır. FOSFARSOL; güneş gibidir. Girdiği yere sıhhat, saadet ve neşe saçar. Her eczanede bulunur.

DENİZBANK

İstanbul Şubesi Müdürlüğünden:

Fabrika ve havuzlarda inşa edilmekte olan bir Romorkör için 1 dizel motörü ve teferriatı satın alacaktır. Makina ve teferriatına aid fennî şartnameyi ve istenilecek sair izahatı almak üzere Bankamız Materyel dairesine müracaat edilmelidir. Bu işe aid teklifler en geç 15/9/38 tarihine kadar mezkûr daireye verilmiş bulunmalıdır.

Kış Beklemeyiniz!

KÜRK MANTOLARINIZI

her yerden daha ucuz, daha itina ve aynı zamanda uzun vade ile veresiye şimdiden alabilirsiniz.

ARJANTE TILKI KÜRK TİCARETHANESİ

İstanbul, Mahmudpaşa caddesi No. 137. Tel: 22554

Delet Basımevi Direktörlüğünden:

Önümüzdeki ders yılında okutulacak ilk okul kitaplarının tamamen hazırlanmış olduğu ve bugünden itibaren Çemberlitaşta Osmanbey Matbaası altındaki «Kültür Bakanlığı Yayinevi»nde satışına başlanmış bulunduğu sayın çocuk velilerine ve alâkadar kitapçılara bildirilir. (6106)

Diş Tabibi

MEHMET RİFAT

Cağaloğlu Halkevi arkasında Şeref Efendi sokak No. 3 ★

Mütenasip bir Endam

J. Roussel Korseleri (Gaine) ve Kemerleri vücudu sıkımsızın tenesübü temin eder. Sevimliliğine hâlet gelmek sizin vücudu yumuşatır ve inceltir. Fiyatlar: Kemerler 6 liradan, Korseler (Gaine) sütyenle beraber 25 liradan itibaren. Satış yeri yalnız:

J. Roussel
Paris

İSTANBUL, Beyoğlu
Tünel meydanı 12 No. lu.
Mağazamızı ziyaret ediniz veya
14 No.lu telefonla istayınız.
Fiyatlarımızda büyük tenzilat.

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim

Dahiliye mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gün
2,5-6 Salı, Cumartesi 9,5-12 fukaraya
T. 22398 ★

Cok oturanlar

İşleri sabit ve hareketsiz olanlar daima

Fena

hazmederler

Evlerinde veya işlerinde oturanların uzviyetinde toplanan zehir ve toksinleri kolaylıkla defedemezler. Eğer alınması lâzım, tesiri tabii ve kolay olan MAZON'dan her gün bir kahve kaşığı aldıkları takdirde bütün zehirleri tard ve defederler. Vücutta rahatlık, ferahlık, MİDE ve BARSAKLARINI hafif ve kendilerini tamussihha hissederler.

**MAZON
MEYVA TUZU**

BIRAKINIZ

İsraf ettikleri paralarının, Heder eyledikleri ömürlerinin faydasız olduğunu ve uğrıyacıkları

SUKUTU HAYALİ'n

azami elbet bir gün anlayacaklardır.

MUCİZE

devri geçmiştir. Katiyeti fenîye dururken hayalât ile uğraşmaz.

KREM PERTEV

Hiçbir zaman sizlere muhali vadedmedi.

FAKAT

her daim sözünü isbat eyledi.

Kayıp Anahtarlar (Deri çanta içerisinde)

1 Eylül 1938 tarihine tesadüf eden perşembe günü taksim ile Florya arasında öğleden sonra kaybolmuştur. Adresime getiren memnun edilecektir. Yağ iskelesi Kantarcı Nazmi sokak 21 No. Mehmed Ergin

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü Şevket Rado
Akşam Matbaası

"Gripin" in Mucizesi

5 dakika Evvel...

5 dakika Sonra...

Aldıktan beş dakika sonra

Bir Gripin almadan evvel

İstirabın ve ağrının en şiddetlisini en kolay en çabuk ve en ucuz geçirmenin çaresi bir kaşe GRİPİN almaktır. Mideyi bozmaz, böbrekleri ve kalbi yormaz.

Ucuz - Tesirli - Zararsız

GRİPİN

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İsmine dikkat. Taklidlerinden sakının ve Gripin yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

SILKO

ROMATİZMA - LUBAGO ve SIYATİK den muztarip olup berayı tedavi YALOVA ve BURSA KAPLICALARINA

gideceklere mühim bir tavsiye: Banyodan sonra ağrıyan mahalle

SILKO

merhemi ile masaj yapıp daha iyi ve daha çabuk şifa bulurlar. Her eczanede satılır.

B i l d i r m e

Devlet Basımevinde bini kırk beş kuruş hesabla götürü olarak dört kırım forma kırdırılacaktır. Bu işi yapmaya istekli olanların Direktörlüğe başvurmaları. «6086»

NEOKALMİNA BAŞ DIŞ AĞRILARI NEVRALJİ